

PERSFOCUS

VIERDE JAARGANG NUMMER 8 - AUGUSTUS 1988

knipselkrant van vereniging martijn
over kinderen, volwassenen en seksualiteit



In dit nummer:

Een engelse nachtmerrie (vv)	pag. 2
Too hot to handle	pag. 3
Buiten echt (vv)	pag. 6
Ontucht van de maand	pag. 8
Schandaal in Venhuizen	pag. 10
Meanwhile in South Africa	pag. 11
Amerika's kleine geest	pag. 12
Achtergrond	pag. 16

PERSFOCUS, vierde jaargang, nummer 8, aug. 1988

Knipsels uit:

De Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
NRC Handelsblad	NRC
Utrechts Nieuwsblad	UN
Nieuwsblad van het Noorden	NvHN
Leids Dagblad	LD
Deventer Dagblad	DD
Tubantia	Tub
Vrij Nederland	VN
De Tijd	DT
Haagse Post	HP
Intermagazine	Int
Seattle Times	SeT
Seattle Post	SP
The Star (South Africa)	TS
Sunday Times (South Afr.)	ST

Abonnementen op Persfocus kosten f 55.- per jaar.
Losse nummers f 6.50.
Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 5478, 1007 AL Amsterdam.

DE NACHTMERRIE VAN EEN ENGELS GEZIN (SLOT)

EEN VERNIETIGEND OORDEEL

DE TIJD
5

De rechter liet niets aan de verbeelding over. Er was geen sprake van dat de kinderen Cooke seksueel waren misbruikt. Na maanden van verdriet en onzekerheid was het gezin weer bijeen in het eigen huis. Zoals de meeste families die waren betrokken bij het 'Cleveland-schandaal'. Het onderzoek in die affaire is afgesloten, de gevolgen ervan zijn nog niet te overzien. Er is schade berokkend aan de gezinnen die ten onrechte uiteen werden gerukt, er is, zo valt te vrezzen, ook schade berokkend aan de belangen van kinderen die wél seksueel worden misbruikt, in Cleveland of waar dan ook.

En dat allemaal ten gevolge van foute diagnoses en veel te abrupte maatregelen. Diana Cooke: 'Niemand zal mij ooit kunnen wijsmaken dat men het beste met de kinderen voorhad.'

Langzamerhand groeide in Cleveland de twijfel: deugde die diagnose van de artsen uit het Middlesbrough General Hospital eigenlijk wel? Op 23 juli werden de drie kinderen Cooke onderzocht door twee dokters die waren ingeschakeld door de groep PAIN (Parents against Injustice, ouders tegen onrechtvaardigheid). De volgende dag belde Michaels advocaat met de mededeling dat geen van beide artsen ook maar enige aanwijzing voor seksueel misbruik had kunnen vinden. Voordat ze die conclusie op papier zetten, wilden ze alleen nog even wachten totdat ze de foto's hadden gezien die dokter Marietta Higgs destijds had laten maken.

Een week later mocht hun jongste zoon

RUSSELL MILLER

Ben, aan wie duidelijk was te merken dat hij niet meer wist wie zijn moeder was, weer naar huis. Op twee voorwaarden: Michael moest de deur uit en een inwonend voogd moest erop toezien dat Diana goed voor het kind zou zorgen. Michael pakte meteen een koffer en ging bij zijn broer logeren; dit keer was hij daar wel welkom.

Diana ging uiteraard onmiddellijk Ben, die onder de hoede van haar vriendin Pat Stevenson was geplaatst, ophalen. Eenmaal thuis bleef haar twee jaar oude zoonje al maar vragen: "Is dit jouw huis? Woon jij

hier?" Diana: "We deden het rustig aan. Pat dronk nog een kopje thee voor ze wegging. Maar zodra ze opstond, dacht Ben dat hij weer met haar mee zou gaan. Hij begreep er niets van. Het ergste was nog dat hij buikpijn kreeg toen ik hem in bad had gestopt en hilde dat Pat moest komen. Daar zat ik, op de badkamervloer, Ben, gewikkeld in een handdoek op mijn schoot; mijn eigen kind, roepend om een ander."

De Cookes bleven, dwars tegen het bitter verzet van het maatschappelijk werk in, vechten voor de terugkeer van hun twee oudsten. De enige concessie die ze van de autoriteiten wisten los te peuteren, was dat de kinderen samen in één pleeggezin werden ondergebracht, dat Sarah weer naar

haar oude school zou gaan en dat Mark op de plaatselijke middenschool zou beginnen. Hun ouders belden elkaar voortdurend en zagen elkaar 's avonds in café's om de strategie te bepalen.

Zodra in augustus het officiële onderzoek was begonnen naar — zoals het spoedig zou gaan heten — 'het schandaal van Cleveland' signaleerde Diana een opvallende verandering in de houding van het maatschappelijk werk. Plotseling toonde men zich daar buitengewoon vriendelijk en meegaand. Toen Diana vroeg of Sarah op haar tiende verjaardag mocht opbellen, opperde een maatschappelijk werker dat Diana haar dochter zou gaan opzoeken in het pleeggezin; ze bood zelfs aan Diana daarheen te brengen. "Je had me met een veer omver kunnen blazen", zo beschrijft die haar verbazing. "Het was nogal doorzichtig allemaal, maar ik deed er mijn voordeel mee."

Op 3 september kreeg Michael te horen dat hij vanaf de zeventiende van die maand zijn kinderen mocht zien, een uur per week. Mark en Sarah mochten echter zolang het nadere onderzoek niet was voltooid, nog niet naar huis. Op 7 december zou het hooggerechtshof zich over de zaak buigen.

De derde week van september gebeurde er plotseling van alles. Toen eenmaal vast-

stond dat de onafhankelijke medische rapporten de Cookes van alle blaam zouden zuiveren, besloten hun advocaten nu alvast een verzoek tot terugkeer van de kinderen in te dienen.

De zitting waarop die vraag werd behandeld, verliep voor Diana als in een waas. Nauwelijks drong tot haar door dat de rechter positief op het verzoek reageerde: de kinderen mochten meteen naar huis. In de gang van het gerechtshof vroeg ze haar advocaat wat er nu ging gebeuren. "Je mag weer moeder zijn", antwoordde die. "Ga je kinderen maar halen."

Toen Sarah die middag uit school kwam, stond haar moeder haar op te wachten. Sarah's mond viel open van verbazing. Ze rende naar het hek en wierp zich in haar moeders armen. Diana tilde haar op, knuffelde haar, zei: "Je komt weer thuis, 't is voorbij." Iedereen was in tranen, Sarah, zichzelf, andere ouders, zelfs het hoofd van de school.

Toen ze bij het huis van het pleeggezin arriveerden was Mark, die het nieuws al had gehoord, bezig hun spullen buiten te zetten. Hij zei zijn pleegouders nauwelijks gedag, gooide zijn en Sarah's eigendommen kras in de bagageruimte. Zo haastig dat Diana zich enigszins verlegen voelde jegens de mensen bij wie haar twee oudsten tijdelijk hadden gewoond.

Uitgelaten renden de twee kinderen door kamers en gangen van hun eigen, vertrouwde huis. Mark ontdekte de racefiets die zijn ouders voor zijn verjaardag, zes maanden geleden, hadden gekocht. Dodelukkig waren ze dat ze hun kleine broertje weer zagen. Toen Sarah in bed lag kwam Mark naast Diana op de bank zitten. Gespannen, overrompeld door wat er die dag allemaal was gebeurd. Diana sloeg haar armen om hem heen en zei: "Moelijk, hè, volwassen zijn op je elfde." Haar zoon barstte in snikken uit. Diana nam hem mee naar boven, stopte hem onder de wol en troostte hem. "Rustig maar, Mark, je bent nu thuis en niemand zal je nog ooit bij ons weghalen."

Het zou nog twee maanden duren voordat Michael Cooke naar zijn gezin terug mocht. Al die tijd moest een vriendin van de familie als voogd blijven fungeren. Een periode waarin Diana haar handen vol had aan het verdriet, de woede, de angst en de verbijstering van haar kinderen. Vooral Sarah — van wie een psycholoog had voorspeld dat ze zou dichtklappen —

kreeg de ene huilbuï na de andere. Diana noteerde in haar dagboek hoe de kinderen er zes weken na hun thuiskomst aan toe waren. De band met Ben was vrij snel hersteld, was, oordeelde ze, even hecht als vroeger. Met zijn darmstoornis die de aanleiding was geweest tot dat eerste onderzoek in het ziekenhuis en daarmee tot alle ellende, ging het redelijk goed.

Over Sarah maakte ze zich meer zorgen. Die leek een compleet ander kind geworden. Diana vreesde dat het lang zou duren voordat de schade, door die lange maanden aangericht, zou zijn hersteld. "Een van de grootste problemen," zo schreef ze, "is dat Sarah niet lijkt te begrijpen wat er zoge-

naamd met haar zou zijn gebeurd. Daarom is ze bang dat ze over een poosje misschien weer uit huis wegmoet; blijkbaar denkt ze dat het, wat dat ook geweest mag zijn, haar elk moment kan overkomen en dat ze dan weer bij ons zal worden weggehaald. Ze wordt verscheurd door enerzijds het verlangen naar de thuiskomst van haar vader, anderzijds de herinnering aan wat het team haar heeft gezegd: als pappa thuiskomt, begint het opnieuw."

Met Mark leek het goed te gaan. Aanvankelijk was hij nogal stiltejes maar langzaam aan werd hij weer zijn oude luidruchtige, levendige zelf. "Hij weet heel zeker dat hij niet is misbruikt en dat hij ook niet heeft gezegd dat dit wel het geval was. Toch schijnt hij te worstelen met zijn geweten; hij beseft dat hij, althans volgens sommige mensen, de indruk heeft gegeven dat hij seksueel is misbruikt, en dat nog wel door zijn vader. We proberen hem ervan te overtuigen dat we heel goed begrijpen hoe eenzaam, in de war gebracht en bang hij is geweest."

"Ik ben nauwelijks in staat mijn woede over wat deze zogenaamde deskundigen mijn kinderen hebben aangedaan, onder woorden te brengen. Ik zal proberen de brokken weer aan elkaar te lijmen. Ik durf er nauwelijks aan te denken wat er zou zijn gebeurd als de band met mijn man zou zijn bezweken onder de druk die erop werd uitgeoefend."

Misschien zullen onze problemen pas beginnen als we weer allemaal bij elkaar zijn. We moeten leren leven met wat er is gebeurd, met elkaar; geen van allen zijn we nog degenen die we waren."

Michael Cooke mocht zijn kinderen nog steeds maar één keer per week zien in het huis van vrienden. Hij bleef streng verbannen uit zijn eigen huis. Verlangend keek hij uit naar de behandeling van hun zaak door het hooggerechtshof begin december. De mensen, zo vond hij, moesten weten wat er met hen was gebeurd, wat ze hadden doorgemaakt, en degenen die hen dat hadden aangedaan, moesten daarvoor in het openbaar verantwoording afleggen. Die genoegdoening echter werd hem ontzegd. Op 30 november, een week voor de rechtszitting, trok het graafschapsbestuur van Cleveland zich onverwacht terug uit de zaak. Michaels advocaat vertelde hem dat nu niets hem ervan kon weerhouden naar zijn gezin terug te gaan.

De kleine Ben was verteld dat zijn vader met vakantie was. Toen Michael zijn huis binnenstapte, rende zijn jongste zoon naar hem toe en riep: "Ha, pappa, ben je weer terug van vakantie?"

Dinsdag 7 december sprak de rechter een voor de diverse betrokken autoriteiten van Cleveland vernietigend oordeel uit. "Overtuigend is aangetoond dat deze kinderen niet seksueel zijn misbruikt door hun vader; overtuigend is aangetoond dat zij in het geheel niet seksueel zijn misbruikt. De ondertoezichtstelling kan worden opgeheven want overtuigend is aangetoond dat deze kinderen zorgzame en liefhebbende ouders hebben die hen nooit enig kwaad hebben berokkend. Ik hoop

oprecht dat eventuele roddelaars in de plaatselijke gemeenschap nu tot zwijgen zijn gebracht en dat dit gezin na deze afschuwelijke ervaring de kans krijgt de stukken op te rapen en opnieuw te beginnen. Ze moeten zich bevrijd weten van de verdenking die hen sinds maart van dit jaar heeft achtervolgd."

Vier maanden na die rechtszitting vertelt Diana Cooke hoe het gezin er nu aan toe is. "Michael was aanvankelijk heel behoedzaam, bijna verlegen, jegens de kinderen, onzeker of die wel weer, zoals vroeger, bij ons in bed zouden kruipen, dat soort dingen. Maar gelukkig hadden de kinderen geen greintje angst. Iedereen had Sarah verteld dat als haar vader thuiskwam, 'het' weer zou gebeuren, maar ze bleek zich daar helemaal geen zorgen over te maken. Eigenlijk leek het alsof hun verdriet als sneeuw voor de zon verdween toen hun vader er weer was. Toen we weer allemaal bij elkaar waren, was de nachtmerrie in hun ogen voorbij."

Toch is het niet gemakkelijk geweest allemaal. Nog steeds borrelt af en toe de pijn nog op. In zekere zin zijn we nog maar net begonnen ons vroegere leven te hervatten. Mijn zelfvertrouwen is hevig geschokt. En ik ben bang dat de zaak toch nog niet helemaal uit de wereld is. De mensen die dit alles hebben veroorzaakt, zeggen nog steeds dat ze het bij het rechte eind hadden. Ik heb het gevoel dat wij in hun ogen door de mazen van het net zijn geglipt."

Volgens mij is er geen enkele rechtvaardiging te bedenken voor wat er is gebeurd. Michael en ik werden niet als menselijke wezens behandeld en ik ben ervan overtuigd dat zo'n abrupte verwijdering van kinderen uit hun eigen omgeving, weg van hun ouders en alles wat hen vertrouwd is, geen maatregel is die hen bescherming biedt."

De kinderen, die hebben gezien hoe machteloos wij destijds waren, niet in staat hen te beschermen, moeten weer vertrouwen in ons krijgen. Ik weet niet wat er allemaal in hen omgaat. Soms vraag ik me af wat ze van dit alles zullen denken als ze volwassen zijn. Zullen ze degenen die hen niet wilden geloven, er dan van willen overtuigen dat ze de waarheid vertellen?

De mensen moeten weten wat ons is overkomen. Ze moeten weten hoe een gezin bijna werd kapotgemaakt ten gevolge van een foute diagnose. Ik wil dat degenen die daarvoor verantwoordelijk zijn geweest, enige notie krijgen van de ellende die ze hebben aangericht. Ik hoop dat op grond van onze ervaringen en die van andere ouders de procedure van de uithuisplaatsing zal worden verbeterd. Toen mijn dochter me laatst vroeg waarom we aan deze reportage meewerkten, heb ik haar gezegd: 'Omdat ik niet wil dat zo iets ooit nog eens gebeurt.'

Niemand zal mij ooit kunnen wijsmaken dat de mensen die mijn kinderen dit alles maandenlang hebben aangedaan, het beste met hen voor hadden."

© Sunday Times Magazine
Nederlandse bewerking: Jet Kunkeler

Too hot to handle...

door PETER HOFSTEDE

Is ons land de bron van het kwaad der kinderporno of is dat een idée fixe? Nederland in de ban van een nieuw duivels-geloof. Of: hoe aan de tolerantie een einde dreigt te komen.

ZELFS IN HET BREIN VAN RATIONEEL DENKENDE lieden spoken resten van het oude duivelsgeloof. Schokkende machtsverschuivingen in de westerse wereld hebben het sluimerend rudiment van middeleeuwse angstfantasieën nieuw leven ingeblazen. Het is het oeroud christelijk terreurmodel dat steeds opnieuw van stal wordt gehaald wanneer de economie verslechtert en de tijden ingrijpend veranderen. Op de achtergrond regeren God en zijn satanische tegenspeler nog altijd mee. Ondanks secularisering en de achteruitgang van het kerkbezoek leiden religieuze bindingen aan een autoritair christelijke moraal een taai leven. Zij handhaven zich als de onderhuidse psychoseksuele machtsstructuur van het Westen.

De Amerikaanse filmindustrie, altijd gevoelig voor op til zijnde veranderingen, lanceerde in de periode 1968-'78 het sinistere thema van demonen die zich aan onschuldige kinderen vergripen. Kassuccessen als *Rosemary's baby*, *The Omen* en *The Exorcist* leidden de aandacht af van het nutteloze massasterven van de eigen landskinderen in Zuidoost-Azië. De euforie van de jaren zestig maakte plaats voor een klimaat van doemdenken, corruptie, cynisme en economische depressie. De Verenigde Staten ondergingen de ene vernedering na de andere. De televisiedominees met hun miljoenenaanhang van fundamentalisten en neoconservatieven baanden het pad voor een president die Amerika weer zelfvertrouwen moest geven. In 1980 trad deze aan. Het Reagan-tijdperk begon.

HET WAREN DE ANGSTIGE DAGEN WAARIN EEN NU cleair Armageddon dreigde, de bereidheid der rechtvaardigen tot vernietiging van het *Evil Empire* en de rest van de wereld. Met deze externe zondebok, het

Sovjetrijk van Satan, heeft de Amerikaanse president inmiddels in eigen persoon een pact gesloten. Des te verbeterer wordt daarom gejaagd op de interne zondebok, de satan in de eigen ziel, die het voorzien heeft op het liefste dat wij mensen bezitten: onze kinderen.

Halverwege de jaren zeventig werden in de VS kinderporno en seksuele kindermishandeling tot volksvijand nr 1 uitgeroepen. Een morele paniek overspoelde de natie. Wetshandhavers, moraalpredikers, media en politici namen aan de kruistocht deel. Een anti-kinderpornowet trad in werking op 1 januari 1978; produktie en verspreiding binnen de VS waren op dat tijdstip echter al nagenoeg stop gezet.

Ofschoon deskundigen het aantal minderjarigen dat over de hele wereld in kinderpornobladen staat afgebeeld schatten op ten hoogste zeventigduizend (de meesten afkomstig uit middenklasse-gezinnen en goed bekend met degenen voor wie zij met medeweten van hun ouders voor geld poseren), dreven Amerikaanse overheidsdienaren en media hun aantal op tot miljoenen. Er zou een miljardenwinst makende industrie achter zitten, gesteund door een wijdvertakt ondergronds netwerk van pedofielen. In werkelijkheid wist de Amerikaanse justitie heel goed dat er nooit een omvangrijke kinderporno-industrie heeft bestaan en dat de voorkomende bedrijvigheid tegen 1978 vrijwel verdwenen was. Grootschalige razzia's over het hele land in de jaren 1978-'80 leverden hogenaamd niets meer op.

Een compleet arsenaal van 'signalen van ontucht' werd opgebouwd om ouders, kinderen en onderwijzers te waarschuwen. Er heerst een dodelijke angst onder hen die beroepshalve of als vrijwilliger met kinderen werken, vooral onderwijzers, om een kind aan te raken

of zelfs er maar mee alleen te zijn: angst om van *child sexual abuse* te worden beschuldigd. De verdachtmakingen namen de omvang van een epidemie aan. In het wilde weg werden onschuldige mensen beticht van demonische praktijken, zoals het onderhouden van seksnetwerken met tientallen kinderen, dierenoffers, satanische molestatie-rituelen waarin dieren uit elkaar worden gerukt, groepsgevoerde verkrachtingen door gemotoriseerde verkrachtersbendes, kinderporno, kinderporno, ketens van Amerikaanse bordelen waar kinderen achter slot en grendel worden gehouden en kindermoord. Volgens diverse bronnen loopt in de VS het aantal valse meldingen van kindermisbruik op tot 65 procent van het totaal.

Onder het mom van wetshandhaving werden ouders opgepakt en mishandeld, omdat zij - volmaakt onschuldige - foto's van hun kinderen hadden genomen. Naturisten en kindert fotografen zijn hun bestaan niet langer zeker. Elke dag kunnen zij in hun nekveld gepakt worden. Afbeeldingen van naakte kinderen in kunstzinnige fotoboeken zijn al taboe. Maar ook realistische voorlichtingsboeken en een educatieve anatomische atlas vielen ten offer aan de censuur.

IN HET BEGIN VAN DE JAREN TACHTIG BEREIKTE DE publieke hysterie over kinderporno een nieuw hoogtepunt, toen zij zich vermengde met de paniek over zoekgeraakte kinderefi. Kinderporno en de activiteiten van pedofielen werden rechtstreeks verantwoordelijk gesteld voor de verdwijning van honderdduizenden, zo niet miljoenen kinderen per jaar. Naderhand konden deze cijfers ontmaskerd worden als boerenbedrog. Zo waren er bijvoorbeeld volgens FBI-gegevens halverwege het jaar 1985 over het hele land precies 67 gevallen van ontvoering door vreemden aan de orde. Toch ging de heksenjacht in volle hevigheid door. Honderden justitie-ambtenaren, douanebeambten en postale rechercheurs in het hele land namen deel aan de opsporing van kinderporno en de vervolging van verdachten door het opzetten van schijnhandel.

Tot op de huidige dag produceert de Amerikaanse overheid voor dit doel zelf kinderporno en wel op zodanige schaal, dat zij aanspraak kan maken op de eretitel van *the largest single producer of child pornography in the world*. Doel is het strikken van personen die pornografie uit het buitenland ontvangen, homoseksuelen, pedofielen en naturisten. Postale rechercheurs zetten organisaties op met namen als *Candy's Love Club*, *Ohio Valley Action League*, *Research Facts*, *Project Sea Hawk* en *Heartland Institute for a New Tomorrow*.

De werkwijze is eenvoudig. Langs allerlei kanalen wordt met kinderporno geadverteerd; argeloze bestellers lopen in de val. Twee van deze valstrikprogramma's, International Enterprises SA (opererend vanuit een verzendadres in Mexico-City) en Euro-Arts International met een adres op de Maagdeneilanden waren samen goed voor een aanzienlijk deel van alle arrestaties en veroordelingen wegens kinderporno in de afgelopen jaren.

In november 1978 klaagden de VS Nederland aan als een van de grootste producenten en distributeurs van kinderporno. Aanleiding vormde een beschuldiging geuit door vertegenwoordigers van een particuliere organisatie tijdens een hoorzitting van een commissie uit de Amerikaanse senaat, bezig met het opstellen van een rapport getiteld *Child Pornography and Pedophilia*. Bij deze gelegenheid werd het beruchte gruwelsprookje gelanceerd dat men op een veiling in Amsterdam kinderen kon kopen, bestemd voor pornoproduktie. Dit verhaal kon naderhand getraceerd worden als afkomstig uit de omgeving van de Amsterdamse kinderrecht Doek. Samen met andere Nederlandse anti-pornokruisvaarders als de nationale blootbestrijder drs. Dorenbos onderhield deze contacten met de organisatie die de beschuldigingen tegen

ons land naar voren bracht: Defense for Children International.

Volgens de Amerikaanse douane kwam 85 procent van alle in de VS geïmporteerde kinderporno uit Holland en Denemarken. Nederlandse kranten namen deze beweringen over alsof het reëel geconstateerde feiten betrof. Aan de hand van officiële Amerikaanse documenten evenwel bleef later van deze aantijgingen vrijwel niets over. Ook minister Korthals Altes ontken- de de juistheid ervan met stelligheid, een fiere houding die hij evenwel gaandeweg zou laten varen.

OVERLEG OP HET HOOGSTE NIVEAU TUSSEN DE Amerikaanse en de Nederlandse regering leidde tot het opereren van geheime FBI-agenten in ons land. Op 12 mei 1987 deed de zedenpolitie in Amsterdam een inval in het huis van de Amerikaanse fotograaf Don Mader. Er werden blote jongensfoto's in beslag genomen. De heksenjacht tegen kinderporno was frontaal de oceaan overgestoken. In diezelfde week namelijk hadden de beruchte 'voorlichtingsavonden' te Oude Pekela plaats, waarbij honderden ouders namens de gemeentelijke overheid in kennis werden gesteld van het feit dat hun kinderen door commerciële porno-producenten op grote schaal zouden zijn misbruikt.

Eveneens in die gedenkwaardige meimaand verspreidden CDA-kamerlid Vincent van der Burg, zojuist teruggekeerd uit de VS waar hij op het hoogste niveau met kinderpornobestrijders had gesproken die Nederland als bron van het kwaad aanwezen, en zijn medevigilant Tom Dinnissen in Oude Pekela pamfletten die opriepen tot de strijd tegen kinderporno. Van der Burg was er te gast bij het huisartsenechtpaar Jonker, ook al sinds jaar en dag op de bres tegen kinderporno. Uitgerend uit hun praktijk waren - door Satanstrawanten in de stereotiepe kinderlokkevermomming, clownspakken - tientallen patiëntjes naar geheime studio's in de omgeving gelokt. Oude Pekela als het Hollywood van de pedofiele ontucht.

Terwijl Van der Burg de plaatselijke gemeederen opjutte, riep de Amerikaanse connectie eveneens een reactie op aan de linkerkant van het politieke spectrum. Op grond van welke overwegingen, informeerde PPR-kamerlid Lankhorst op 19 mei '87, is de Amsterdamse zedenpolitie opgetreden tegen een foto-expositie in boekhandel/galerie Intermale? Was de minister van Justitie niet van opvatting dat het bij de in beslag genomen foto's niet gaat om pornografie, maar om kunstzinnige naaktstudies? En deelde hij de mening dat de overheid een uiterst terughoudend beleid dient te voeren inzake kunstzinnige uitingen en niet als zedenmeester of censor moet optreden?

Voorts wilde de PPR-afgevaardigde graag helderheid over een passage in een rapport van 6 oktober '86 van de subcommissie van de Amerikaanse senaat inzake kinderpornografie en pedofilie, luidende: „Ook de opening van een nieuw VS-douanekantoor in Rotterdam dat het bestaande kantoor in Bonn assisteert moet de deelname in het onderzoek van Amerika naar internationale kinderporno vergemakkelijken. Volgens Larry Sheale, hoofd van het Custom's Service Office of Investigations, heeft het kantoor in Bonn al gezorgd voor een undercover agent, die de Amsterdamse gemeentepolitie bij haar onderzoek assisteert.”

Zes weken later kwam het antwoord van Korthals Altes. In het algemeen dienen politie en justitie zich te onthouden van optreden dat kunstzinnige expressie ten onrechte belemmert, stelde hij. Maar in het onderhavig geval bestond verdenking van overtreding van artikel 240b Wetboek van Strafrecht. Dit heeft betrekking op de afbeelding van een seksuele gedraging, waarbij iemand betrokken is die kennelijk de leeftijd van 16 jaar nog niet heeft bereikt. Het OM waaraan de foto's werden voorgelegd, deelde de mening dat hier strafrechtelijke normen zijn overschreden.

Wat het tweede deel van de vraag betreft, antwoord-

de Korthals Altes dat er geen aanleiding bestond om aan te nemen, ook niet na navraag bij US-Customs, dat Amerikaanse douane-ambtenaren enige activiteit als undercover agent in ons land hebben ontplooid. Daar-tegenover staat het relaas van fotograaf Don Mader.

BEGIN MEI 1987 ZOU ER EEN TENTOONSTELLING van zijn foto's worden geopend bij galerie Intermale. Op 22 april, juist toen hij bezig was met de selectie, ging de telefoon. Er meldde zich een Amerikaan die zei dat hij Robert Snyder heette en dat hij als kunstliefhebber geïnteresseerd was in Maders werk. Omdat hij slechts 24 uur in Amsterdam verbleef en dus de tentoonstelling niet zou kunnen bezoeken, vroeg hij om een *private preview*. Om zeven uur 's avonds kwam hij inderdaad de trap op.

Don Mader had de foto's in de eetkamer aan de muur gehangen. Ze vallen me een beetje tegen, verklaarde de bezoeker. „Not hot enough.” Of Mader misschien ook kinderporno verkocht? Toen dat niet zo bleek te zijn: waar kon de kooplustige Snyder dan terecht? En of Maders zoonje niet op de foto mocht in een prettige pose? Mader wees hem de deur. Drie dagen later maakte dezelfde man zijn opwachting ten huize van de nestor van de Nederlandse pedofielen, dr Eduard Brongersma. „Are you a member of an International Paedophile Network Organisation?” vroeg hij. „Are you an FBI-agent?” kaatste Brongersma.

Op dinsdag 12 mei om half acht 's avonds - te Oude Pekela heeft men zojuist de ouders bijeengetrommeld voor een spoedbijeenkomst op de veertiende - wordt er bij Don Mader gebeld. Op de stoep staan twee heren in lichte regenjassen. Zedenpolitie. Er is een klacht binnengekomen dat Mader thuis kinderporno vervaardigt en verkoopt. In de eetkamer hangen lege lijsten aan de muur. „We kregen een tip dat er kinderporno in die lijsten zat,” zegt een van de rechercheurs. Dat waren kunstfoto's en die hangen nu op een expositie, verklaart Mader. Vervolgens doorsnuffelen de politiemannen de woning. Ze bekijken foto's, schilderijen en tekeningen en stellen vast dat het geen porno betreft. Bij hun vertrek verontschuldigt een van de twee zich: „We doen dit alleen maar onder persie van Engelse en Amerikaanse kant.” De volgende dag valt de politie galerie Intermale binnen en legt beslag op vijftien foto's.

Behalve de Amerikaan Robert Snyder en vader en zoon Mader had niemand de bewuste foto's in de eetkamer zien hangen. Het staat derhalve vast dat Snyder de tipgever moet zijn geweest. Nu had de bezoeker met zijn portefeuille gezwaaid - hij wou immers porno kopen - en daarbij was per ongeluk een VISA-afrekenlijpje op de grond gevallen, zoals dat ook in Bondfilms pleegt te gebeuren. Dit verwees naar hotel Van Gelder aan het Damrak. Omdat Mader de zaak niet vertrouwde, probeerde hij via de hotelbalie het Amerikaanse adres van Snyder te achterhalen. Dat lukte niet, maar wel kreeg hij een paspoortnummer.

Via zijn advocaat in New York leverde dat - samen met het nummer van de VISA-kaart - de volgende informatie op: 1. Het betrof een speciaal tegoed, drie maanden geldig maar voor een onbepaald bedrag; 2. VISA reserveert dit soort rekeningen uitsluitend voor politie, FBI en postale inspectie; 3. Het paspoortnummer hoorde tot een incurante serie, voorbehouden aan in Europa gestationeerde Amerikaanse geheime agenten.

OP GROND VAN DEZE INFORMATIE CONCLUDEERDEN Mader en diens advocaat mr Willem van Bennekom dat het initiatief tot de vervolging van de fotograaf bij de Amerikaanse autoriteiten lag. Deze bedienden zich van een agent-provocateur omdat zij de zaak blijkbaar niet aan de normale rechtsgang in Nederland toevertrouwen. Uit kringen van het OM werd bevestigd dat de druk om Mader te vervolgen afkom-

stig was 'van het hoogste Amerikaanse regeringsniveau'. Ook beschikte het OM over aanwijzingen dat de Amerikaanse ambassade in Den Haag tevoren van de inval bij Mader op de hoogte was.

Op 22 oktober 1987 diende mr Van Bennekom namens zijn cliënt bij de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam een bezwaarschrift in, waarin er onder meer op gewezen werd dat enkele van de in beslag genomen foto's in New York geëxposeerd zijn geweest, zonder dat dit aldaar tot strafrechtelijk ingrijpen leidde. Dit pikant detail, aldus verzoeker, komt een welhaast navrante betekenis toe in een zaak die het gevolg lijkt van door de VS op ons land uitgeoefende persie. Namelijk om op te treden tegen afbeeldingen die in Amerika wel, maar in Nederland tot dusverre niet als 'kinderporno' werden gekwalificeerd.

Mr Van Bennekom zegt dat Nederland in de jaren '60 en '70 de reputatie kreeg van een land waar meer kon dan overal elders, ook op het gebied van kinderbloot en pedofilie. Buitenlanders kregen wel eens de indruk hier de vrijheden te kunnen vinden, die pasten bij hun persoonlijke voorkeuren: Nederland als een soort *happy island*, min of meer afgeschermd tegenover de autoritaire ideeën zoals die in de VS en Engeland, maar ook in andere Europese landen een taai leven leiden. Of die reputatie nu wel of niet verdiend was, zij heeft onmiskenbaar bijgedragen tot de signa-

leerde buitenlandse persie en binnenlandse repressie. Van Bennekom vindt het een tamelijk schokkende ervaring, dat wij hier in het midden van de jaren '80 in een tijd van reactie zitten.

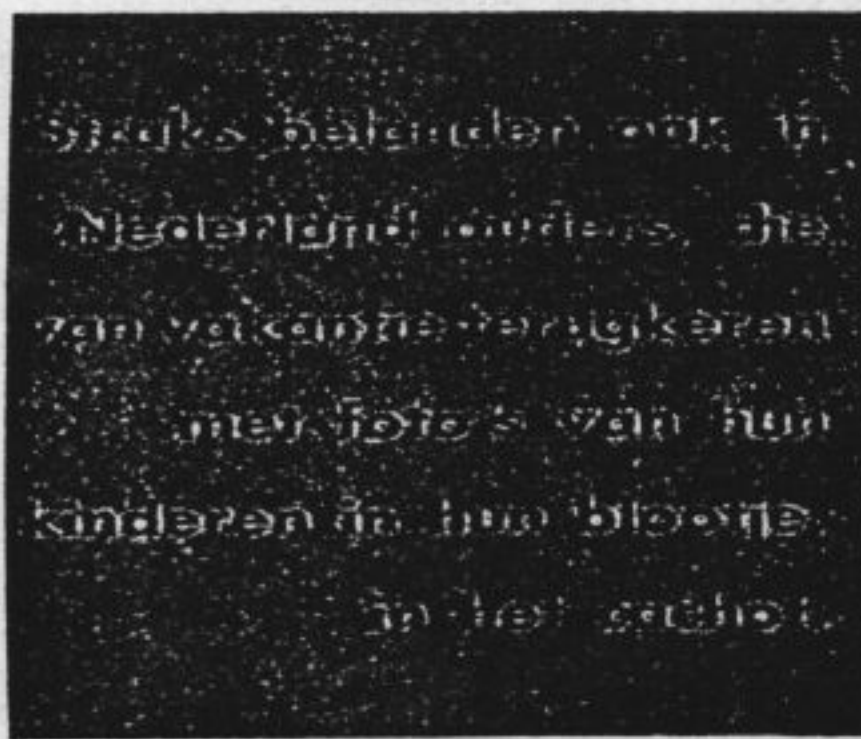
IN NEDERLAND VOLTROK ZICH DE KENTERING VAN tolerantie naar verharding in het psychoseksuele klimaat zich ten tijde van de economische crisis. Zomer '82 had te Ede een Symposium Seksuele contacten met kinderen plaats onder de titel 'Waar ligt de grens?'. De discussie hield verband met het toenmalige voornemen van de minister van Justitie om in de zedelijkheidswet de leeftijd voor het met toestemming van het kind onderhouden van seksuele contacten te verlagen van zestien tot twaalf jaar.

Het lijkt achteraf of daar in Ede het scenario werd geformuleerd voor de ramp van Oude Pekela vijf jaar later. Forumlid M. Zeegers, hoogleraar forensische psychiatrie, merkte op dat psychiaters de neiging hebben, de bestaande orde te schragen en hun vakkundig oordeel te conformeren aan de heersende moraal. Het etiket 'ziekte' plakken zij nu eens op revolutionaire gezindheid, dan op masturbatie, weer een andere keer op elke vorm van seksuele lust. Maar even zo vrolijk verkondigen zij bij een andere gelegenheid precies het omgekeerde. „Vertrouw dus in zulke zaken niet op de deskundigheid van een psychiater,” waarschuwde de

geleerde. Had men hem maar als deskundige ingeschakeld bij de Pekelder Pikkies (zo heet tegenwoordig een underground popgroep in de Groninger binnenstad). Maar zoals we inmiddels weten, bleef hij een roepende in de woestijn.

Zeegers verklaarde het bezwaarlijk te vinden als vrijwillige contacten tussen 12 en 16 jaar strafbaar zouden blijven. Het strafbaar stellen van seksuele handelingen die plaatsvinden zonder dwang, bedreiging of geweld levert veel meer kinderbeschadiging op dan kinderbescherming, meende hij. Als ouders de seksualiteit met een taboe omgeven, bestaat er een groter risico dat het kind niet goed met een seksuele ervaring zal weten om te gaan. Daar kunnen dan brokken van komen.

De maatschappij, zo verklaarde de Gentse cultuurfilosoof Carlier in dit forum, heeft het seksuele verengd tot genitale coitale activiteiten tussen man en vrouw, liefst binnen geïnstitutionaliseerd verband; alles wat hiervan afwijkt wordt als abnormaal gezien en dus afgekeurd. Ook de manier waarop er tegen kinderen wordt aangekeken, is tijd- en plaatsgebonden. Nog niet zolang geleden werkten kinderen vanaf hun negende jaar in de fabriek en namen zij volledig deel aan het sociale leven. Door veranderde economische en maatschappelijke omstandigheden werd het kind steeds meer aan het productieproces onttrokken en kreeg het een aparte behandeling. Het moest 'opge-



voed' worden. Dit bracht nieuwe gezinsrelaties, een nieuw schoolsysteem en het idee van kinderbescherming met zich mee. Het kind werd in de watten gelegd en kreeg het fysiek en materieel steeds beter. De nieuwe opvoedingsstrategie betekende echter wel volledige onmondigheid en afhankelijkheid.

Een van de gevolgen van deze manier van tegen kinderen aankijken is volgens Carlier, dat het voor ouders en andere volwassenen bijzonder moeilijk is om kennis te verwerven over de ontwikkeling van het kind. Er ontstaat grote onzekerheid over wat kinderen op welke leeftijd aankunnen, hoe 'rijp' ze zijn en hoeveel ze al weten. Zeker op seksueel gebied, waar de taboesfeer het grootst is, is die onzekerheid het meest zichtbaar. Van buiten af krijgen de kinderen opgelegd welke gevoelens en verantwoordelijkheden ze op een bepaald moment aankunnen.

De drie mannen in het Edese forum bleken ten slotte voorstanders van de beoogde leeftijdsverlaging en de drie vrouwen verklaarde tegenstanders. Forumlid professor Gerda van Dijk, gynaecologe en seksuologe aan de universiteit van Amsterdam en militant feministe, achtte het volstrekt onverantwoord iets aan de wet te veranderen. Volgens haar leerden meisjes hun onderdrukking nog prettig te vinden ook. Hoogleraar kinderrecht M. Rood-de Boer wees erop dat het afschaffen van de leeftijds grenzen internationaal

slecht zou kunnen vallen. Nederland is immers gebonden aan enkele internationale verdragen, waardoor wij niet zomaar in de wet kunnen zetten wat we willen. Hiermee sneed zij het punt van de buitenlandse druk aan, die twee jaar later zulk een duistere rol zou gaan spelen bij de schepping van een crimino-hysterisch klimaat in Nederland.

AL WERDEN DE AMERIKAANSE BESCHULDIGINGEN tegen ons land dus ontkend, toch hadden zij wel degelijk hun effect op de publieke opinie. Waar rook is, zo redeneert Jan Publiek, is vuur. Tastbaar resultaat was dat er hals over kop op lichtvaardige gronden een repressieve anti-kinderpornowet werd afgekondigd.

Korthals Altes wendde de liberale steven en in '88 bloeit er geheel naar Amerikaans voorbeeld een bruisende jonge tak van bedrijvigheid: cursussen die onder het mom van incestherkenning algemene signalen van ontucht behandelen. Zij worden georganiseerd door een handig op de nationale verontrusting inspelend Amsterdams instituut. Een studiedag voor directeurs en leraren van het basisonderwijs werd vele malen voltekend, zodat een tweetal herhalingen moest worden ingelast. Tweedaagse cursussen zijn thans in voorbereiding. De duizenden deelnemers luisterden geroerd naar de door Emancipatiezaken gesubsidieerde popgroep Vrouwenknoep met de speciale verkrachtungsmartlap 'Na de stilte'. Voor de hulpverleners staat een nieuwe Gouden Eeuw op aanbreeken. De studiedagen stonden onder leiding van een bezielde voorzitter die de vrouwen van Nederland oppriep tot waakzaamheid: overal waar zich mannen bevinden loert het Kwaad. De lezer heeft deze strijdustige kruisvaardster al eerder ontmoet. Het is niemand minder dan professor Gerda van Dijk.

Wat op dit ogenblik in ons land gebeurt, is dat zulke uiteenlopende zaken als incest (een treurig overblijfsel van eeuwenlange door een onderdrukkende cultuur teweeggebrachte seksfrustraties), kinderporno (een commercieel randverschijnsel op de seksuele plaatsmarkt), criminele ontucht door vreemden (een pathologische rottigheid die overigens niet van vandaag of gisteren is) en pedofilie (seksuele voorkeur voor kinderen die een goedaardig en niet-schadelijk karakter draagt) op een hoop worden gegooid. Van de hele heterogene handel wordt een pot nat gemaakt, waarbij de pedofiel model staat als demon. Hem staan zware tijden te wachten. De brandstapel groeit.

DE REACTIE MAAKT DEEL UIT VAN EEN BREDERE maatschappelijke beweging, geworteld in de cultuurhistorie van het christelijk avondland en derhalve moeilijk te bestrijden. Dit in aanmerking nemend, moeten wij rekening houden met de komst van nog wel zwarter tijden dan thans op het terrein van pedofilie en kinderbloot. Het lijkt erop dat de vraag of fotograaf Don Mader al dan niet een strafbaar feit heeft gepleegd inderdaad tot aan de Hoge Raad zal worden uitgevochten. Wordt Mader veroordeeld, dan is het hek van de dam. Dan krijgen we ook in ons land toestanden waarbij ouders die van vakantie terugkeren met kiekjes van hun kinderen in hun blootje op het strand, als criminelen in het cachot belanden.

Nederland zou er beter aan toe zijn, wanneer justitie haar kruik niet op dit soort door de Amerikanen aangeblazen futilititeiten verschoot, maar een serieus onderzoek instelde naar de schade, door het zogenaamde kinderporno-schandaal aan ouders en kinderen in Oude Pekela berokkend. Wie er verantwoordelijk waren voor wat daar gebeurd is, voor de geruchtverspreiding en de escalatie ervan, dient haarfijn en zonder aanzien des persoons te worden vastgesteld. Thans wordt door de legüimering van een manifeste mythe een morele paniek geprolonged, die de vertrouwensfeer tussen kinderen en volwassenen in Nederland tot in lengte van dagen dreigt te verliezen.

Het in praktijk brengen van andermans dromen

Over weinig industrieën bestaan zo veel onduidelijkheden, apocriefe verhalen, afwijkende meningen, hoog oploeiende emoties, en vooral ook zoveel gene en hypocrisie, als over de porno-industrie.

„Harde porno! Weet u dat ik dat nou nog nooit gezien heb? Wel veel over gehoord natuurlijk, maar gezien... nee.” Zo verwoordt Wim de Bie het op de elpee *Mooie menteren*, in een fraaie persiflage op de lafhartige videotheekbezoeker. Op de achtergrond slaakt verhuurder Van Kooten een zucht van verval. Daar heb je er weer zo een... De Bie zal de videotheek uiteindelijk verlaten met een booschappentas vol *Pizza Girls*, *Virgin Dreams* en tientallen „ecajulaties”. Zo moet het vaker gaan, gezien de geschatte omzet van vijf miljard dollar die de totale porno-industrie jaarlijks behaalt.

Die vijf miljard is niet veel meer dan een speculatie, en dat is slechts een van de vele aspecten die de porno-industrie tot een ware schemerwereld maken. Wat daartoe veel sterker bijdraagt is natuurlijk het „verboden vruchtachtige” karakter van de pornografie, zo niet juridisch dan toch moreel. De hoeveelheden geld die in de porno-business omgaan suggereren een wijd verbreide consumptie. Maar wie zijn de consumenten? Wie zijn de producenten? Hoe komen hun produkten tot stand? Is de porno-wereld in handen van ongure lieden, om niet te zeggen van de mafia, en werken de modellen onder dwang? Of gaat het gewoon om zakenlui die een gat in de markt vullen, tot financieel gerief van zichzelf en hun werknemers, en tot bevrediging van de consument?

Deze en andere vragen hebben de Britse *investigative journalists* David Hebditch en Nick Anning proberen te beantwoorden in *Porn Gold*, de vrucht van twee jaar snuffelen in de porno-wereld, waarbij ze gesprekken hadden met „porno-baronnen”, modellen, distributeurs, politiefuncties en andere direct of indirect betrokkenen. Het resultaat is een vierhonderd pagina's tellend boekwerk, inclusief 25 pagina's noten en index, dat wordt gepresenteerd als het eerste boek dat een algemeen overzicht geeft van de porno-industrie.

Wie zich als journalist op een dergelijke materie werpt kan verzekerd zijn van aandacht, waarschijnlijk zelfs inzet worden van een controverse. Om zich tegen dat laatste zoveel mogelijk in te dekken hebben de auteurs, aldus hun inleiding, bewust vermeden zichzelf over de morele kanten van de pornografie uit te laten, en geen voor- of tegenstanders ervan aan het woord gelaten. „Wij zijn *investigative writers*, geen seksuologen, sociologen, criminologen of psychologen”, aldus het tweetal dat eerder onderzoek deed naar wapensmokkel, het aftappen van telefoonverbindingen, politiecorruptie en high-technology-smokkel naar het Oostblok.

Hoewel „expliciete afbeeldingen van seksuele handelingen” zo oud zijn als de wereld, stellen de auteurs de aanvang van de moderne porno-era, met zijn *mass market* productie, op 1967. Rond dat tijdstip viel de ontwikkeling van nieuwe druktechnieken samen met een versoepelde wetgeving, en konden pioniers als de Zweed Berth Milton, de Deense broers Peter en Jens Theander en de voormalige Luftwaffe-pilote Beate Uhse, zonder al te veel juridische problemen beginnen met het veroveren van het Europese vasteland.

Vooral Beate Uhse, wier eerste bijdragen aan de „seksuele revolutie” al van vlak na de oorlog dateren, werd een echte merknaam, en haar meer informatief (maar daarom niet minder expliciet) bedoelde materiaal zou het zelfs, tot de ECI-winkels brengen. Andere bekende namen zijn Lasse Braun (het pseudoniem dat de Ita-

liaanse diplomatenzoon Alberto Ferro van een Zweedse houthakker kocht) en meer recentelijk de Duitser Hans Moser en zijn Poolse vrouw Teresa Orłowski.

Hebditch en Anning doen op bijna uitputtende wijze verslag van de opkomst en bloei van de internationale porno-industrie, waarbij tientallen, zo niet honderden namen vallen. Van tijdschriften, van films, van werkmatschappijen, van producenten, van fotografen, van distributeurs. Soms is het ze gelukt autobiografische gegevens van de betrokkenen te verzamelen, die dan, naar het lijkt, integraal in hun boek zijn opgenomen. Want hoe relevant zijn al die uitweidingen over Beate Uhse's kleurrijke activiteiten als pilote en het feit dat ze oorlogsweduwe is?

Wel weer aardig is het gegeven dat Lasse Braun als diplomatenzoon uit een keurig milieu komt, omdat dit het vanzelfsprekende aureool van de pornograaf als achterbuurtsujet relatieveert. De auteurs suggereren dan ook dat de meeste porno-baronnen gewone zakenmensen zijn, waar weinig geheimzinnigs aan is. In Amerika willen ze nog wel eens gelieerd zijn aan de mafia, maar dat „zegt meer over de Amerikaanse maatschappij dan over

de porno-industrie zelf”.

Ook het hoofdstuk over „het voetvolk van de pornografie” — de mannelijke en vrouwelijke modellen die in de films en tijdschriften figureren — is opgezet als een relativering van kleinburgerlijke of ideologische vooroordelen, al begint het met de klassieke, achterdochtige vragen. „Ongetwijfeld is het een speciaal soort persoon dat een penis afzuigt of over het gezicht van een vrouw ejaculeert in het volle licht van studio-lampen. (...) Wat is de motivatie, indien van dwang geen sprake is?”

De journalisten zeggen bij hun onderzoek meer medewerking te hebben gekregen uit de wereld van de porno-industrie dan van bijvoorbeeld de politie van Los Angeles, en dit heeft ze een aantal aardige anekdotes opgeleverd over de werknemers van de „X-rated industry”, zoals de direct betrokkenen het noemen. Over Jerry Butler bijvoorbeeld, die helemaal dol draait op de set als hij geen speelgoedpoppetjes krijgt, die hij vervolgens de kop afbijt. „That's just Jerry for you.”

Maar hoeveel namen en anekdotes er ook vallen, en hoeveel medewerking de porno-industrie ook verleende, de auteurs zijn er blijkbaar niet in geslaagd met meer dan vier modellen

te praten. In een vuistdik boek, waarvoor de auteurs van Kopenhagen naar New York, van Los Angeles naar Amsterdam en van Chicago naar Bangkok zijn gereisd en, gezien de credits, met minstens tachtig personen hebben gesproken, ontmoeten we slechts vier van de mensen om wie de porno-consument jaarlijks vijf miljard dollar uitgeeft.

Twee van hen, de Engelse Paula Meadows en de Zweedse Brigitte, hebben inmiddels een punt gezet achter hun activiteiten als model, die ze trouwens toch altijd als een bijbaan beschouwden. Acteur/regisseur Bob Margold is nog wel full-time actief — al vijftien jaar in de porno-scene aan de Amerikaanse westkust — en heeft dan ook het meeste te vertellen. Zijn vriendin, het voor de helft uit tatoeages bestaande modelletje *Viper*, heeft als vierde informatiebron weinig aan Margolds verhaal toe te voegen.

„De meeste meisjes die ik in deze business heb ontmoet zitten erin voor het geld”, zegt model Brigitte. Overbodig te zeggen dat zijzelf het alleen maar doet omdat ze het leuk vindt, en uitsluitend handelingen verricht die haar aanstaan — een houding die de auteurs exemplarisch noemen. De andere drie geïnterviewden hebben vergelijkbare verhalen. Voor Paula Meadows was het optreden in porno-films een manier om uiting te geven aan haar exhibitionisme en afstand te nemen van haar typisch Britse middle-class milieu. Ook *Viper* spreekt van exhibitionisme en haar behoefte de wellust van mannen op te roepen. Bob Margolds ambitie luidt: het in praktijk brengen van andermans dromen, en betaald krijgen voor wat hij van nature toch al graag deed.

De conclusie luidt dan ook dat „weinig volwassenen die betrokken zijn in de porno-industrie klagen dat ze geëxploiteerd worden — sommigen doen dat als ze weggaan, maar dat kan onderdeel zijn van een retrospectief proces van zelfrechtvaardiging”.

Dat de auteurs op basis van slechts vier gesprekken met direct betrokkenen tot een zo algemene conclusie komen, strookt al nauwelijks met de suggestie van degelijkheid die het notenapparaat achterin wekt. Maar het gemak waarmee het tweetal de modellen die zich wel geëxploiteerd voelen „een retrospectief proces van zelfrechtvaardiging” in de schoenen schuift is verbijsterend. Was het niet op zijn minst hun plicht geweest enkelen van hen aan het woord te laten? Of in elk geval te verwijzen naar de elders in het boek veelvuldig aanwezige Linda Lovelace, de actrice uit *Deep Throat* die na haar afscheid van de porno-wereld twee boeken schreef waarin zij hevig op de „X-rated industry” afgaf?

Zelfs wie geen *investigative journalist* is, maar de moeite neemt zich op de hoogte te stellen van wat de Amsterdamse rosse buurt aan tijdschriften en video's te bieden heeft, constateert moeiteloos dat lang niet alle porno-modellen alleen doen wat ze leuk vinden. Slechte acteurs als ze vrijwel allemaal zijn, is het dikwijls moeiteloos van hun gezichten af te lezen dat ze in het gunstigste geval „door de zure appel heenbijten”. Van pijn vertrokken gezichten tijdens fist-fucking en *sandwiches* (gelijktijdig anale en vaginale gemeenschap met twee mannen) zijn geen uitzondering. Van weinig enthousiasme getuigende grimassen bij een zogenaamd *cum shot* (ejaculatie) in het gezicht evenmin.

Natuurlijk is her heel goed mogelijk, en zelfs aannemelijk, dat de betreffende modellen deze activiteiten niet onder dwang verrichten, doch ze als een „noodzakelijk kwaad” in een overigens lucratieve broodwinning beschouwen. Maar waarom maken Hebditch en Anning, die getuige hun boek heel wat pornografisch materiaal onder ogen hebben gehad, geen

melding van deze feiten?

Bij monde van Bob Margold komen de minder florissante kanten van het X-rated acteursbestaan overigens wel degelijk voor het voetlicht. Hij raadt iedereen af zich in deze wereld te storten, omdat je voor de rest van je leven aan het imago van porno-ster vast zit, maar het in de porno-business slechts een beperkte tijd volhoudt. En wat dan?

„Veel van die kinderen kunnen niet eens hun naam lezen — dus hoe kunnen ze ooit een andere rol spelen dan *bimbo*?” (= sex-actrice), aldus Margold. „Ik geloof dat deze kinderen zich uiteindelijk *on the road to nowhere* bevinden, dus genieten ze er maar zoveel van als ze kunnen.” Tot conclusies van de auteurs leiden deze uitspraken echter niet.

In hun enthousiasme een reeks klassieke vooroordelen bij het lezerspubliek weg te nemen, ontsnappen de twee *investigative journalists* er niet aan zaken regelmatig mooier voor te stellen dan ze zijn. Het is ongetwijfeld een feit dat lang niet iedereen in de porno-business crimineel is, maar als je over pornograaf Mike Thevis schrijft zonder te vermelden dat hij in 1979 wegens onder andere moord en oplichting is veroordeeld tot levenslang plus twintig jaar, als je over het enorme paringsorgaan van porno-acteur John Holmes bericht zonder ervan te reppen dat de eigenaar van medeplichtigheid aan moord is beschuldigd (en inmiddels schijnt te zijn overleden aan aids), dan ben je te weinig *investigative* geweest.

Dit alles neemt niet weg dat *Porn Gold* wel degelijk een aantal klassieke vooroordelen onhoudbaar maakt. Over de omvang van de kinderpornoproduktie bijvoorbeeld. Net als andere onderzoekers concluderen zij — en ditmaal overtuigend — dat kinderporno slechts ongeveer één procent uitmaakt van alle porno, en vrijwel uitsluitend door amateurs wordt vervaardigd voor een klein circuit van gegadigden. Sinds halverwege de jaren tachtig de controle van en wetgeving met betrekking tot dit materiaal in het noordwesten van Europa werd verscherpt, is het niet meer openlijk verkrijgbaar, al lijkt het aannemelijk dat er hier en daar „onder de toonbank” nog wel wordt verkocht. Dat kinderporno-vervaardiger Joop Wilhelmus in 1984 zijn biezen pakte, naar België vertrok en sindsdien niet meer van zich liet horen, is niettemin een teken.

Met porno als de „theorie van verkrachting” rekenen de auteurs, zich beroepend op rapporten van de Meese Commission in de VS en niet met name genoemde criminologen in Europa, snel af. Ze stellen zelfs dat na vijf jaar hevige anti-porno campagnes door feministen in Noorwegen sprake is van een stijging van het aantal verkrachtingen aldaar. Zonder overigens een causaal verband te leggen. Ook de bevinding dat in „mainstream” pornofilms slechts bij uitzondering verkrachtingen plaatsvinden — minder dan in „gewone” films en boeken, aldus Hebditch en Anning — verdient vermelding.

Porn Gold is een onevenwichtig boek. Technische, maar uiteindelijk niet bijster interessante zaken als de productie en distributie van porno worden zeer degelijk uit de doeken gedaan, net als de geschiedenis van de Scandinavische mannen-magazines en de „wetten” volgens welke een porno-film wordt opgebouwd. Maar zodra het over mensen gaat en het op kritische interpretatie aankomt, schieten Hebditch en Anning te kort. Ook na lezing van *Porn Gold* blijft de „X-rated industry” een schaduwwereld.

HANS BOUMAN

David Hebditch en Nick Anning: *Porn Gold*. Uitgeverij Faber & Faber. Importeur Nilsson & Lamm; f 61.30.

Wie wil een leger politiemannen in de slaapkamer?

NRC 30 Door F.J. van Velsen

Naar aanleiding van het geruchtmakende verkrachtingsarrest van de Hoge Raad heeft minister van justitie Korthals Altes aangekondigd, dat de wijziging van art. 242 Wetboek van Strafrecht, waarbij de woorden „buiten echt” zullen komen te vervallen, op korte termijn zal worden doorgevoerd. Dit zal betekenen dat ook de gehuwde man die zijn echtgenote tegen haar wil tot geslachtsverkeer dwingt, zich schuldig maakt aan verkrachting in de zin van de wet.

In het licht van de bedoelde zaak is die reactie van de minister begrijpelijk: indien de desbetreffende woorden uit het artikel worden geschrapt, zullen zaken als die niet meer voorkomen omdat dan alle gevallen van gedwongen geslachtsverkeer (tussen vreemden, samenwonende of gehuwden) als strafrechtelijke verkrachting zullen gelden. Tot wijziging van het wetsartikel in deze zin adviseerde in 1980 reeds de Adviescommissie zedelijkheidswetgeving. Tot vóór deze geruchtmakende zaak lag het echter niet in de bedoeling van de minister tot opvolging van dit advies over te gaan. De minister zal zich dus om politieke redenen nu hebben bedacht.

Aan het voornemen kleven echter ook grote bezwaren. Ik mag verwijzen naar het commentaar van PvdA-Kamerlid Roethof op deze pagina wiens mening ik volledig deel: de gehuwde man dient een zekere mate van rechtszekerheid te hebben over zijn positie. Het gaat er niet om of geslachtsverkeer met de echtgenote tegen haar wil moreel verwerpelijk is, maar de vraag is of hier een taak ligt voor de strafrechter. Dat is niet het geval. Er is een méér dan gradueel verschil tussen de man in de bosjes die een passerende vrouwelijke fietsverkrachter en een echtgenoot die het vertikt te respecteren dat zijn vrouw om zeven uur nog wel, maar om half acht niet meer van zijn libidineuze drijfveren gediend is.

Er zijn ook twee zeer praktische argumenten waarom alles beter blijft het oude kan blijven: de wijziging voegt niets toe aan hetgeen reeds bestaat en de tegenwoordige situatie biedt al een afdoende oplossing.

Praktische argumenten

Om met het laatste te beginnen: een gehuwde vrouw die tegen haar wil tot geslachtsverkeer wordt gedwongen, kan herhaling voorkomen door de rechter te verzoeken de verplichting tot samenwoning tussen de echtelieden op te heffen. Een dergelijke voorziening is in de praktijk binnen veertien dagen verkregen en wordt nimmer geweigerd. De Hoge Raad heeft zich daarover nog niet uitgelaten, maar in de lagere rechtspraak is al uitgemaakt dat de man die na het moment waarop deze beslissing is gegeven zijn vrouw — met wie hij formeel dus nog gehuwd is — tot geslachtsverkeer dwingt, zich schuldig maakt aan strafbare verkrachting (rechtbank Almelo, 2 november 1982, NJ 1983/224).

Wie zou tegenwerpen dat in die situatie de put wordt gedempt als het kalf verdrongen is, dient zich te realiseren dat dat met de strafrechtelijke sanctie ook het geval is. Het blijft een kwestie van repressief optreden en wie meent dat strafbare handelingen worden voorkomen door het bestaan van strafrechtelijke sancties, moet be-

ter weten: ook delicten die met de zwaarste straffen, in sommige landen zelfs met de doodstraf, worden bedreigd worden niettemin regelmatig gepleegd.

Dat de wijziging niets aan de bestaande situatie zal toevoegen, is gelegen in de omstandigheid dat in de praktijk geen bewijs bijgebracht zal kunnen worden van hetgeen zich tussen twee mensen in de beslotenheid van de slaapkamer afspeelt. Het zal altijd het woord van de een tegen dat van de ander blijven. Zelfs indien lichamelijke letsel bij een vrouw wordt geconstateerd, zal dit veelal strafrechtelijk niet kunnen overtuigen. Het volgende, bedachte voorbeeld moge dit verduidelijken.

Privacy

Stel dat een vrouw aangifte doet van verkrachting door haar echtgenoot. Zij toont blauwe plekken, kneuzingen en dergelijke en zegt dat zij met toepassing van bruto geweld het geslachtsverkeer heeft moeten ondergaan. Bij zijn verhoor zegt de man dat hij ruzie heeft gehad met zijn vrouw en dat hij haar inderdaad nogal lelijk heeft toegetakeld (dat is mishandeling hetgeen zowel in als buiten huwelijk strafbaar is, maar dat doet hier niet terzake). Na deze ruzie hebben — nog steeds de denkbeeldige verklaring van de man volgend — de echtelieden 'het weer goed gemaakt'. En hebben dit — zoals niet ongebruikelijk — bezegeld door een flinke pot met elkaar te vrijen. Daarna, vervolgt de man dan, hebben zij opnieuw ruzie gekregen en toen is de vrouw naar de politie gegaan met de mededeling dat zij was verkracht. Ik denk dat de officier van justitie er een hele toer aan zal hebben een man, die een dergelijk betoog voert, veroordeeld te krijgen.

Ook indien de wijziging wel in enkele gevallen soelaas zou bieden (in het onlangs berechte geval stond immers ook vast hoe de gang van zaken was geweest), wegen de voordelen daarvan niet tegen enkele mate op tegen de nadelen.

Het is verbazingwekkend dat in de discussie over deze wetswijziging de toch in het middelpunt van de belangstelling staande bescherming van de privacy weinig of geen rol heeft gespeeld. Wat verdient meer bescherming dan de hoogstpersoonlijke sfeer van de echtelijke slaapkamer?

Het beeld van politiemannen die de slaapkamer doorzoeken naar bewijzen voor het gestelde misdrijf is ronduit afschuwwekkend. Laat een ieder die in het kielzog van de vaart der volkeren een voorstander is van wijziging van de strafrechtelijke bepaling, zich afvragen hoe hij of zij het zou vinden om over de meest intieme details van zijn leven, zijn geslachtsverkeer, te worden ondervraagd door politiemannen die daarvoor opgeleid noch geëquipeerd zijn.

De bepaling van art. 242 Sr. zou dan ook ongewijzigd moeten blijven. Het is natuurlijk zeer onbevredigend dat in een enkel geval personen die zich zeer strafwaardig hebben gedragen vrijuit gaan. Maar dat is een (niet onacceptabele) prijs die betaald wordt ter voorkoming van de bovenbedoelde weezinwekkende toestanden, die het gevolg zullen zijn van de voorgenomen wetswijziging.

De auteur is advocaat te Haarlem.

BRIEVEN

Verkrachting NRC 31

De Nederlandse wet stelt verkrachting strafbaar. Er staat één beperkende bepaling bij: „buiten echt”. En aangezien in dit land alles wat niet door de wet verboden wordt, in principe is toegestaan, kan dat (althans voor de niet-juridisch geschoolde burger die zich nu eenmaal aan de wet moet houden) maar één ding betekenen: binnen de echt mag het wel. Dat is een uiterst onbeschaafde uitzonderingsbepaling, die sommige slachtoffers bij voorbaat uitsluit van het recht.

Het aanvoeren van „de rechtszekerheid van de echtgenoot” als het gaat om het schrappen van die uitzonderingsbepaling, zoals mr. F.J. van Velsen doet op de opiniepagina van NRC Handelsblad van 30 augustus, getuigt van een laag bij de grondse visie op het huwelijk. En op zijn retorische vraag 'Wat verdient meer bescherming dan de hoogst persoonlijke sfeer van de echtelijke slaapkamer?' bestaat een eenvoudig antwoord: de persoonlijke rechten van de afzonderlijke echtgenoten.

Als Van Velsen gelijk heeft met zijn suggestie dat het slechts de woorden „buiten echt” in het verbod op verkrachting waren die drommen politiemannen tegenhielden bij de deur van de Nederlandse slaapkamers, kunnen wij het instituut huwelijk beter af-

schaffen. Maar zo erg is het geloof ik nog niet.

Ileen Montijn, Abcoude.

Verkrachting binnen het huwelijk strafbaar

Door onze politieke redactie

DEN HAAG, 26 aug. — Verkrachting binnen het huwelijk wordt strafbaar. Het kabinet is gisteren akkoord gegaan met het voorstel van minister Korthals Altes (justitie) om het Wetboek van Strafrecht zo te wijzigen dat ook die vorm van verkrachting vervolgd en bestraft kan worden.

Daartoe zullen uit de artikelen 242 en 243 alleen de woorden „buiten echt” worden geschrapt. Door deze woorden was verkrachting binnen het huwelijk tot nu toe niet strafbaar. De wetgever ging er indertijd van uit dat aanranding en verkrachting van een getrouwde vrouw door haar man denkbaar was omdat de echtgenoot ook anderszins dominant was.

Minister Korthals Altes had al eerder aangekondigd dat hij verkrachting binnen het huwelijk niet langer „buiten de wet wilde houden. Aanleiding was toen een opmerkelijk arrest van de Hoge Raad waarmee een vrouw, die verkracht was door haar man van wie ze wilde gaan scheiden, in het ongelijk werd gesteld.

Het kabinet heeft ook een aantal andere artikelen in het wetboek van strafrecht aangescherpt. Zo zal 'ontucht' met personen die geestelijk gehandicapt of ziek ook strafbaar worden. De maximumstraf daarbij zal acht jaar worden. Mensen die werkzaam zijn in de gezondheidszorg of het maat-

schappelijk werk en ontucht plegen met een patiënt/client kunnen met zes jaar worden bestraft.

Het artikel waarin aanranding onder bedreiging van geweld strafbaar wordt gesteld, zal ook veranderd worden. Als daarbij het lichaam van het slachtoffer 'binnengedrongen' wordt zal de maximumstraf voortaan twaalf jaar bedragen, hetzelfde maximum als voor verkrachting.

Volgens het kabinet is met deze wetswijzigingen voldaan aan een „aantal wezenlijk bestaande maatschappelijke behoeften” om zware zedendelicten strenger te bestraffen. Nieuwe wetgeving is daarom vooralsnog niet nodig.

Verkrachting binnen huwelijk strafbaar ^{UN}

(Van onze Haagse redactie)
DEN HAAG — Verkrachting binnen het huwelijk wordt strafbaar. Het kabinet is gisteren akkoord gegaan met een voorstel van minister Korthals Altes (justitie) om het wetboek van strafrecht in deze zin te wijzigen. Ook verkrachting van homoseksuelen wordt strafbaar. Het kabinet voldoet met deze wetswijziging aan een al jarenlang verlangen om de zedelijkheidswetgeving aan te scherpen.

Ook wil het kabinet ontucht met geestelijke gestoorden strafbaar stellen. De maximumstraf hiervoor is acht jaar. Voor verkrachting binnen en buiten het huwelijk, alsmede voor ver-

krachting van homoseksuelen is de maximumstraf twaalf jaar.

Tenslotte wordt ook ontucht met patiënten of cliënten door hulpverplegers in de medische en maatschappelijke hulp strafbaar gesteld. De maximale straf hiervoor wordt zes jaar.

De maximumstraf voor vrouwenhandel en voor uitbuiting van prostituées wordt verhoogd tot tien jaar of honderdduizend gulden. Daardoor wordt het mogelijk om daders van deze delicten in voorlopige hechtenis te nemen. Deze maatregel is volgens Korthals Altes nodig „om uitbuiting van prostituées afkomstig uit derde-wereldlanden tegen te gaan”.

Organisaties zijn blij met strengere regels ontucht

(Van onze Haagse redactie)

DEN HAAG — De vrouwenbeweging heeft positief gereageerd op het plan van het kabinet verkrachting binnen het huwelijk strafbaar te stellen. Minister Korthals Altes (justitie) heeft daarover een wetsvoorstel voor advies naar de Raad van State gestuurd.

Als het aan de bewindsman ligt, kan aan mannen die hun echtgenote dwingen met hen naar bed te gaan voortaan dezelfde straf opgelegd worden als aan andere verkrachters. Maximaal is dat twaalf jaar cel.

„Eindelijk wordt de vrouw erkend. Ze is niet langer het eigendom van de man dat altijd beschikbaar is”, aldus een woordvoester van Tegen Haar Wil. De organisatie ijvert al jaren voor bescherming van de vrouw binnen het huwelijk. Hoewel het lang heeft geduurd, is ze toch tevreden over het feit dat daar nu ernst mee gemaakt wordt.

„Seksueel geweld is altijd strafbaar geweest, maar voor huwelijk en relaties gold tot nu toe een uitzondering. Dit is een erkenning dat seksueel geweld

niet gepikt hoeft te worden. Juridisch zal het wel een moeilijke zaak blijven, want het blijft het woord van de één tegen dat van de ander, maar gevoelsmatig zijn heel veel vrouwen ermee geholpen”, aldus Tegen Haar Wil.

Volgens deze organisatie wordt met invoering van deze wetswijziging een tijdperk afgesloten. „Er wordt nu eindelijk gebroken met oude waarden en normen.” In het parlement is het voorstel om de wet te wijzigen eveneens met instemming ontvangen. Alle partijen zijn blij met het initiatief van de minister van Justitie.

Net als de vrouwenbeweging verwacht ook het ministerie van Justitie dat wijziging van de wet veel vrouwen tot steun zal zijn. Tot op dit moment was het voor hen zinloos naar de politie te gaan als ze door hun man verkracht waren. „Seksueel geweld wordt uit de taboesfeer gehaald. Als het eenmaal strafbaar is, zijn vrouwen zeker sneller bereid aangifte te doen”, aldus een woordvoerder.

Onlangs nog deed de Hoge Raad een uitspraak die door

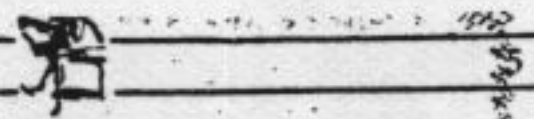
juristen wel werd uitgelegd als zou de vrouw binnen het huwelijk verplicht zijn tegemoet te komen aan de seksuele wensen van de man. In reactie daarop kondigde Korthals Altes aan het wetboek van strafrecht zo te wijzigen dat daarover geen misverstand meer kan bestaan: wie geen zin heeft in seks doet niet mee.

Verkrachting door de echtgenoot wordt in de toekomst op dezelfde manier afgehandeld als verkrachting door een ander. De vrouw doet aangifte bij de politie, die zoekt en verhoort de verdachte en probeert met alle technische middelen die haar ten dienste staan het bewijs rond te krijgen. Dan kan Justitie overgaan tot vervolging, waarna de zaak aan de rechter wordt voorgelegd. „Net als bij andere zaken zal die alle omstandigheden mee laten wegen”, aldus de woordvoerder van het ministerie.

Hoe vaak verkrachting binnen het huwelijk voorkomt, is niet bekend. Het ministerie gaat ervan uit dat daarover in de toekomst meer duidelijkheid komt.

UN 27/0

Welke „organisaties”?



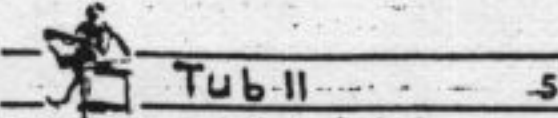
Werkstraf geëist voor incest met ^{Tub} stiefdochters

OLDENZAAL - De Almelose officier van justitie mevrouw mr. E. Heus heeft gisteren tegen de 45-jarige V. uit Oldenzaal wegens incest met twee stiefdochttertjes zes maanden voorwaardelijk en een werkstraf van 300 uur geëist. Ook wil ze, dat de man verplicht wordt tot contact met reclassering of maatschappelijk werk. „Als er geen goede begeleiding is, gaat het onherroepelijk weer mis”, vreesde ze.

V. was in 1984 hertrouwd met een vrouw, die uit haar eerste huwelijk twee dochttertjes had. Hij begon nog geen twee jaar later met de ontucht. De meisjes waren toen tien en elf jaar oud. Beiden lieten duidelijk blijken er niet van gediend te zijn, maar V. was er tot mei van dit jaar gewoon mee doorgedaan. De zaak kwam aan het licht, toen het oudste meisje bij haar vader logeerde en niet terug wilde naar huis, omdat haar stiefvader haar lastig viel. De officier van justitie vond het opmerkelijk, dat de meisjes al zo snel naar de politie zijn gestapt; meestal duurt het jaren voordat slachtoffers van incest over hun ervaringen durven te praten. Mr. Heus had sterk de indruk, dat het nauwelijks tot V. is doorgedrongen, dat hij verkeerd bezig is geweest. De kans op herhaling achtte ze derhalve groot.

Volgens de reclassering komt de Oldenzaler zeer dwingend over in het gezin. Zijn machtspositie is bijna verstikkend, wordt gezegd. Na de ontdekking is V. het huis uit gezet, maar hij - en ook zijn vrouw - wil graag terug.

De uitspraak is dinsdag.



Man verdacht van incest met kinderen

ENSCHEDÉ - Naar de politie eerst nu bekend heeft gemaakt is eind juli een 42-jarige Enschedeër aangehouden, die ervan wordt verdacht ontucht te hebben gepleegd met zijn drie minderjarige dochters. Een van de meisjes, veertien jaar oud, heeft hiervan aangifte gedaan. De man heeft volgens de politie een gedeeltelijke bekentenis afgelegd.

Inmiddels is tot gevangenhouding van de verdachte besloten. De kinderen zijn via een hulpverleningsinstelling elders ondergebracht. Het onderzoek in deze incestzaak wordt nog voortgezet.

Dienstverlening voor karateleraar

VAN een onzer verslaggevers

ASSEN - De rechtbank in Assen veroordeelde gisteren de 26-jarige karateleraar L.H. uit Klazienaveen tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden en 150 uur dienstverlening wegens aanranding van de eerbaarheid en verschillende pogingen om minderjarige jongens te verleiden. Tegen de verdachte was een gevangenisstraf geëist van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk.

De rechtbank achtte in één geval niet bewezen dat H. een slachtoffer had gedwongen tot het plegen van ontuchtige handelingen en sprak hem daarvan vrij. Een ander geval van ontucht verklaarde de rechtbank wel bewezen. Daarnaast werd H. schuldig verklaard aan verschillende pogingen om jongens te verleiden door hen geld aan te bieden om met hem sexboekjes te lezen of seksuele handelingen toe te staan. De slachtoffers verklaarden dat zij bang waren voor H. omdat deze als karateleraar de zwarte band bezit.

Ontucht ^{LD 6}

Tegen een 29-jarige man uit Zaandam is gisteren voor de rechtbank in Haarlem een celstraf van vijftien maanden geëist, waarvan vijf maanden voorwaardelijk. De man wordt ervan verdacht in april en mei van dit jaar ontucht te hebben gepleegd met twee kinderen van negen en zes jaar. De officier van justitie vroeg naast celstraf tevens om psychiatrische behandeling van de verdachte. De man lokte de kinderen mee, maar stopte met zijn handelingen nadat de kinderen gingen huilen.

Meisje aangerand ^{LD 22}

LEIDEN - Een 14-jarig Leids meisje is gisteravond rond half acht aangerand en mishandeld door een ongeveer 50-jarige man. De man greep het meisje bij het zwembadje van de speelweide ter hoogte van de Marnixstraat van achteren vast en maakte met een scherp voorwerp een kras in haar nek en drie krassen op haar buik. Het meisje wist hem met een achterwaartse schop in het kruis te treffen en kon zich toen uit de voeten maken.

Zes maanden ^{Tub 16} voorwaardelijk voor ontucht

OLDENZAAL - De rechtbank in Almelo heeft vanmorgen de 45-jarige V. uit Oldenzaal wegens ontucht met twee stiefdochttertjes veroordeeld tot zes maanden voorwaardelijk. Deze straf was vorige week ook geëist, met daarnaast een dienstverlening van 300 uur.

V. was hertrouwd met een vrouw, die uit haar eerste huwelijk twee dochttertjes had. Hij begon nog geen twee jaar later met de ontucht. De meisjes waren toen tien en elf jaar oud.

Jaar cel verkrachter ^{Tub 9} 15-jarig meisje

(Van een onzer verslaggevers)

HENGÉLO - Eigen inzichten - mede bepaald door religie of een andere cultuur - over wat geoorloofd is en wat niet, kunnen niet zover strekken dat zij afbreuk doen aan de in Nederland gewaarborgde vrijheid van anderen. Dat staat in het vonnis van de rechtbank in Almelo, die vanmorgen uitspraak deed in de schokkende ontvoerings- en verkrachtingszaak van een 15-jarig syrisch-orthodox meisje.

De rechtbank vond het van belang, dat de verdachten niet zijn tegengehouden door hun geestelijkheid, die van de plannen op de hoogte was en wier invloed groot is.

De rechtbank in Almelo veroor-

deelde de Hengeloër K. (25) wegens ontvoering en verkrachting van het meisje tot twaalf maanden gevangenisstraf. Er was vorige week anderhalf jaar geëist.

K.'s 31-jarige broer uit Borken (WDld), die het meisje had geschaakt, kreeg vier maanden opgelegd, evenals de 29-jarige Hengeloër O., in wiens huis het huwelijk tussen K. en het meisje en de verkrachting hadden plaatsgehad. Tegen beiden was acht maanden gevorderd.

In haar vonnis zegt de rechtbank, dat er in de Nederlandse grondwet en vele andere wetten telkens de nadruk wordt gelegd op de gelijkheid van allen, op de persoonlijke vrij-

heid en veiligheid van een ieder, op het recht van onaantastbaarheid van ieders lichaam en op het recht om in volle vrijheid eigen keuzes te maken. Ieder die zich in Nederland bevindt heeft die opvattingen te respecteren, aldus de rechtbank.

Volgens de rechtbank hebben de verdachten eigen, hier en ten dele ook in hun eigen cultuur niet aanvaard, opvattingen over het aangaan van een huwelijk. Die opvattingen hebben geleid tot een ernstige en hoog op te nemen inbreuk op de psychische en lichamelijke integriteit van het 15-jarige meisje, staat in het vonnis. Volgens de rechtbank heeft K. zijn eigen gekwetste gevoelens van afgewezen huwelijkskandi-

daat laten voorgaan boven de gevoelens en belangen van het meisje. K. liet het meisje op 30 april ontvoeren, omdat hij vreesde dat het door haar vader, toegezegde huwelijk niet zou doorgaan. Het meisje had laten weten, dat ze niet met hem wilde trouwen. In het huis van O. werd het stel getrouwd door een in de haast opgeroepen priester van de syrisch-orthodoxe kerk in Glane. Daarna verkrachtte K. haar.

Bij het bepalen van de strafmaat hield de rechtbank er rekening mee, dat de vader van het meisje haar op haar 13e jaar aan K. heeft toegezegd en dat er op haar 14e een verloving heeft plaatsgehad. Daardoor zijn bij K. verwachtingen gewekt, dat het

huwelijk volgens traditioneel patroon - weinig inspraak van de vrouw - door zou gaan. Daaraan doet niet af, dat de vader steeds heeft gezegd, dat zijn dochter uiteindelijk zelfstandig zou moeten beslissen, aldus de rechtbank.

Uitkomsten poppenspel zouden als bewijs moeten dienen

Tub 31

Vader ontkent ontucht met tweejarig

ENSCHEDÉ - In hoeverre mogen de uitkomsten van een poppenspel, gespeeld met een vermeend slachtoffer van incest, worden gebruikt voor de bewijsvoering tegen de verdachte vader? De Almelo officier van justitie mevrouw mr. E. Heus vindt dat ze heel zwaar moeten meewegen, zeker nu het in dit geval gaat om een meisje van twee jaar. Het kind is verbaal immers niet in staat om te kunnen zeggen wat er precies is gebeurd. Er is wel de verklaring van de 31-jarige Enschedese vader, maar die ontkent in alle toonaarden. Mr. Heus hoopt, dat de rechtbank in Almelo, waar gisteren de zaak diende, een essentieel oordeel zal uitspreken over de bruikbaarheid van de onderzoeksmethode.

De Enschedeër wordt er van verdacht zijn dochtertje (nu drie jaar) al te hebben misbruikt, toen ze nog geen twee was. Zijn ex-vrouw heeft daarover na de scheiding bij de politie ernstige grieven geuit. Ze zou een en ander van het dochttertje hebben gehoord en ook waren haar zelf dingen op-

gevallen. Het meisje is onderzocht door een gynaecoloog en die constateerde kloofjes in de anus en onderhuidse kneuzingen; de geslachtsorganen waren in tact. De verdachte vader ontkent. Volgens hem heeft zijn vrouw uit grote wrok gehandeld. Hij sluit niet uit, dat er wat met zijn dochtertje is gebeurd, maar dat moet dan door een ander zijn gedaan.

Mevrouw drs. F. Lamers-Winkelman uit Heemskerk heeft op verzoek van politie en Riagg het meisje gehoord. Zij is orthopedagoge/psychomotorisch therapeute en gespecialiseerd in het omgaan met kleine kinderen, bij wie seksueel misbruik wordt vermoedt. Ze geldt als een groot deskundige op dit terrein. Het werk vereist veel ervaring, vaardigheid en inzicht, omdat vooral moet worden afgestaan op de non-verbale signalen die het gedupeerde kind geeft. Bij haar onderzoek maakte ze gebruik van een spel met anatomisch geprepareerde poppen, „poppen met alles er op en er aan”, zoals ze zelf zei.

Het was haar opgevallen, dat het meisje bij het spel van de vier mannen-poppen de vader-figuur wegliep. Dat is niet gebruikelijk aldus mevrouw Lamers. Het kind was direct begonnen met doktertje-spelen en had alle poppen de kleren uitgetrokken.

„Ik heb zoiets bij kinderen van die leeftijd nog nooit meegemaakt”, zei de deskundige tegen de rechtbank, „de meeste kinderen spelen vadertje-moedertje”.

Ook zette het meisje een stethoscoop op het geslachtsdeel van de pop, die haar zelf moest voorstellen en niet - wat normaal zou zijn - op de borst of de rug. Het kind had ook steeds als haar vader ter sprake kwam, angstig uitgeroepen, dat „papa stout” was, waarna ze elke keer de handen tegen haar kruis had gedrukt. Mevrouw Lamers kwam tot de conclusie, dat zeker mag worden gesteld, dat het meisje negatieve ervaringen in de genitaalstreek heeft gehad. „En als ik haar zou moeten behan-

delen, ga ik er van uit dat de papa-figuur daarvan de oorzaak is”, zei ze.

Een van de rechters, mr. G. Derks, vroeg of het mogelijk was, dat het meisje een anti-papa-houding was aangepaard in het Blijf van mijn lijf-huis, waar zij en haar moeder enige tijd waren geweest. „Je kunt een kind een hoop leren”, aldus de orthopedagoge, „ook flink schelden op z'n vader. Maar dat is allemaal verbaal. Wat je een kind niet kunt leren, zijn de non-verbale reacties, de taal van het lichaam, de gebaren enz.” De vader werd gevraagd wat hij vond van de uitkomsten van het onderzoek. „Ik vind het een verschrikkelijk verhaal”, was het enige dat hij opmerkte.

De raadsman, mr. H. Reinalda, had grote twijfels over de gebruikte methode. Hij vond het uitgangspunt dubieus. De advocaat sloot niet uit, dat het kind suggestief was ondervraagd en dat daarbij de nadruk was gelegd op de boze papa-figuur. De resultaten van het poppenspel mochten vol-

kind

WOENSDAG 24 AUGUSTUS 1988 Tub. 24

regio

Verdachte ontkent: Het is allemaal haat en nijd

Buurt overtuigd van ontucht met

WESTERHAAR-VRIEZENVEENSE-
WIJK - Een deel van de buurt en de schoonfamilie is er van overtuigd, dat B. uit Westerhaar-Vriezenveensewijk in de loop der jaren enkele malen ontucht heeft gepleegd met enige kinderen uit de omgeving. B. zelf ontkent in alle toonaarden.

„Het is allemaal haat en nijd”, zei hij gisteren bij de Almelo rechtbank. Maar de buurt heeft hem al veroordeeld, aldus de raadsman mr. Ph. C. Kleyn van Willigen.

B. en zijn vrouw zijn volgens de advocaat lange tijd door een hel gegaan. Toen

de Westerhaarder was opgepakt, werden de ruiten van zijn huis ingegooid en werd zijn vrouw enkele malen telefonisch bedreigd. Na zijn vrijlating werd er door onbekenden een bord in de tuin geplaatst met de tekst: Pas op, de kinderlokker is weer thuis.

De affaire heeft de gemoederen begin dit jaar in Westerhaar-Vriezenveensewijk danig bezig gehouden. Buren zijn inmiddels naar elders vertrokken, nadat ze van justitie te horen hadden gekregen, dat B. zelf niet kon worden gedwongen om te verhuizen. Gisteren was de publieke tribu-

ne van de grote rechtszaal van het Almelo paleis van justitie vol bezet. Er werd instemmend gemompeld, toen officier van justitie mr. R. Cremers opmerkte, dat B. „tegen de klippen op ligt”.

Voor de aanklager staat vast, dat B. de ontucht heeft gepleegd, ook al is die niet frequent en ook niet op ernstige wijze gebeurd. Hij eiste tegen de man vier maanden voorwaardelijk, plus een boete van 2000 gulden. Van de geldstraf mag 1100 gulden worden afgetrokken, omdat B. 22 dagen heeft vastgezeten. Bovendien mag

B. twee jaar lang geen kinderen tot zijn huis en erf toelaten.

B. zou o.a. vorig jaar een negenjarig buurmeisje hebben overgehaald haar broekje uit te doen en haar vervolgens hebben betast. Hetzelfde zou in 1985 zijn gebeurd met een buurjongetje van vijf jaar. Voorts zou hij in 1981 in Kloosterhaar ontuchtige handelingen hebben gepleegd met een meisje van tien. B. zou de kinderen met een tractatie hebben gelokt; ook mochten ze als beloning op een pony rijden.

Volgens de officier van justitie zijn de

verhalen van de betrokken kinderen waar. Mevrouw B., opgeroepen als getuige à décharge, zei zich dat niet te kunnen voorstellen. Tot het moment, dat haar man werd opgepakt, bleven de kinderen over de vloer komen. Ze had nooit iets gemerkt.

Mr. Kleyn van Willigen meende, dat B. moest worden vrijgesproken. De afgelegde verklaringen waren zo volstrekt onduidelijk en tegenstrijdig, dat het wettige en overtuigende bewijs niet was geleverd, zei hij.

De uitspraak is dinsdag.

Tub. 30

Vier maanden voorwaardelijk voor ontucht

ALMELO - De rechtbank in Almelo heeft vanmorgen de 50-jarige B. uit Westerhaar-Vriezenveensewijk voor ontucht met enkele buurtkinderen veroordeeld tot vier maanden voorwaardelijk. Er was vorige week vier maanden voorwaardelijk en een boete van 2000 gulden geëist. Ook mocht B. van de officier van justitie twee jaar lang geen kinderen tot zijn erf en huis toelaten.

kinderen

Tientallen kinderen jarenlang misbruikt in Venhuizen

TEL 25

door Henk Schneider

VENHUIZEN, donderdag

Een zeer omvangrijk zedenschandaal, waar vele tientallen kinderen het slachtoffer van zijn, heeft het anders zo rustige Noordhollandse dorp Venhuizen geschokt en met stomme verbazing geslagen.

Twee mannen, de 59-jarige J.H. en de 34-jarige K.V.,

hebben zeker zeven jaar ontucht gepleegd met die tientallen kinderen. Ouders noch schoolleidingen of politie hebben in de afgelopen jaren ook maar iets gemerkt van de afschuwelijke praktijken van het duo, dat enkele dagen geleden werd opgepakt en een volledige bekentenis heeft afgelegd.

De mededeling over de ar-

restatie van de twee mannen, die het gemunt hadden op vooral jongens tussen de tien en de vijftien jaar, is in het dorp als een bom ingeslagen. Alleen de ouders van een twintigtal kinderen waren gisteren op de hoogte, omdat de eerste aangifte een sneeuwbaaleffect had.

Zie verder pag. 6 kol. 1

Ouders na ontuchtzaak: politie was op de hoogte

LO 25

VENHUIZEN (GPD) — De rijks-politie in Venhuizen was twee jaar geleden al op de hoogte van het feit dat één van de twee gearresteerde mannen regelmatig seksfilms aan jonge kinderen liet zien. Dat is de vaste overtuiging van enkele ouders, wier kinderen bij het ontucht-schandaal zijn betrokken.

Politiewoordvoerder De Vries erkende gisteren dat de politie al eerder bezig is geweest met een onderzoek. Er was volgens hem tot voor kort geen reden tot politie-optreden. "De arrestatie van de twee verdachten is de eerste keer dat ze in aanraking met de politie zijn gekomen voor seksueel misbruik van kinderen", aldus De Vries.

Een van de betrokken ouders zegt een van de daders twee jaar geleden al te hebben aangewezen als een kinderlokker. Ook waren er aanwijzingen dat kinderlokkers bij enkele basisscholen opereerden.

Toen kwam volgens de ouders vast te staan dat één van de mannen geregeld kinderen, in leeftijd variërend van zeven tot tien jaar, mee naar huis nam. Schooljeugd die bij de man thuis kwam, werd uitgenodigd ook andere kinderen mee te nemen.

De kinderen kregen seksfilms te zien, terwijl ook seksboekjes werden uitgedeeld. Soms ging de deur op slot, terwijl de kinderen werd

gezegd dat ze niets mochten doorvertellen. Een ouder ontdekte dat zijn zoon bij de man in huis was en daarmee kwam de zaak destijds aan het rollen.

Een aantal ouders lichtte de politie in, aldus een moeder, die anoniem wil blijven. "De meeste kinderen lieten het hele gedoe met wat gegiechel over zich gaan", vertelt zij. "Gelukkig dat er toen niets met ze is gebeurd. In ieder geval geen seksueel contact".

Volgens de vrouw hebben politie en ouders de 39-jarige man destijds gewaarschuwd tegen zijn praktijken. Zelf heeft ze toen geen aangifte gedaan. "Dat had weinig zin. De kinderen waren alleen maar meegenomen, voor zover wij wisten. De man vond het zelf overigens heel normaal wat hij deed".

In Venhuizen is men stomverbaasd dat de betrokken dorpsgenoot toch is doorgegaan met zijn praktijken. Wel wist men al langere tijd dat de tweede verdachte veel met de betrokken man optrok. De enige verklaring waarom de zaak tot zo'n omvang is uitgegroeid, is volgens een van de ouders het feit dat de kinderen werden bedreigd. "Mijn kind mocht ook niets vertellen. Wij hebben het zelf bij toeval ontdekt".

ERVULG VAN PAGINA 1

ZEDENSCHANDAAL

De tot nu toe bekende slachtoffertjes van de sexactiviteiten van H. en V. zijn inmiddels benaderd door de Stichting Slachtofferhulp in het district Alkmaar en door de plaatselijke maatschappelijke instanties.

Volgens een woordvoerder hebben de kinderen wel grote psychische schade opgelopen, maar geen lichamelijke. Politievoorlichter Johan de Vries verklaart, dat de beide mannen uit waren op persoonlijke genoevens. "Er is zeker geen sprake van commerciële porno-activiteiten. Hoewel er zeker veel meer kinderen bij betrokken zijn dan nu al bekend is, zijn wij ervan overtuigd, dat de dadersgroep beperkt blijft tot deze twee verdachten," aldus de politiewoordvoerder.

Een Venhuizense moeder die om haar zoon niet nog meer te beschadigen haar naam liever niet genoemd is, is vertwijfeld. "Waarom heeft hij niets gezegd, maar boen al waarom hebben wij niets gemerkt," vraagt zij zich af. "Er was altijd een goede reden voor zijn afwezigheid thuis, zoals buiten spelen of bij vriendjes. We hebben nooit gedacht, dat er iets bijzonders aan de hand kon zijn, laat staan zoiets afschuwelijks als dit."

De beide mannen, die morgen aan de officier van Justitie zullen worden voorgeleid,

heden in Venhuizen een onopvallend bestaan. Zij woonden niet bij elkaar en waren zeker niet de suikeroompjes van het dorp. Hun slachtoffertjes zochten zij in Venhuizen en de naburige gemeenschappen.

Ze hadden beurtelings sex met de kinderen en in een enkel geval ook samen. Volgens Johan de Vries van de rijkspolitie heeft het schaamtegevoel van de kinderen er hen van weerhouden iets aan hun ouders te vertellen.

De zaak kwam pas vorige week aan het rollen toen een jongetje zijn moeder vertelde over de vreemde spelletjes met de beide mannen. Zij deed daarop aangifte bij de politie. "Ook tot onze stomme verbazing was het geen op zichzelf staande zaak. Al snel bleek het hier om een zeer omvangrijke sexaffaire te gaan," stelt de politiewoordvoerder.

De kinderen, onder wie een enkel meisje, zijn tussen hun tiende en vijftiende levensjaar misbruikt, sommigen regelmatig.

Ook voor het gemeentebestuur van Venhuizen kwam de bekendmaking over de aanhouding als een complete verrassing. Nog dinsdagavond was er op het gemeentehuis vergaderd, waarbij ook politiezaken op de agenda stonden. Toen is er in de raad met geen woord gerept over het zedenschandaal, dat de raadsleden pas ter ore kwamen nadat de politie gisterochtend de aanhoudingen bekend had gemaakt.

Mannen verdacht van ontucht met tientallen kinderen

VK 25

ALKMAAR (ANP) — De rijkspolitie denkt met de aanhouding van twee mannen uit het Noordhollandse Venhuizen een ontuchtzaak op het spoor te zijn waarbij enkele tientallen kinderen tussen tien en vijftien jaar zijn betrokken. Dit heeft een politiewoordvoerder woensdag meegedeeld. De politie heeft maandag in hun woningen in Venhuizen de 34-jarige K.V. en de 59-jarige J.H. gearresteerd na een aangifte van de ouders van een van de betrokken kinderen. De mannen staan volgens de woordvoerder van de politie "op het punt het een en ander toe te geven".

De rijkspolitie verdenkt hen van ontucht met ten minste een twintigtal jongens en enkele meisjes uit Venhuizen en Drechterland. De politie vreest dat het aantal betrokken kinderen in de loop van het vorige week begonnen onderzoek nog zal stijgen.

Schaamte bij de slachtoffers is volgens de politie de oorzaak van het jarenlang voortduren van de praktijken van beide verdachten. De politie vermoedt dat de ontucht al in het begin van de jaren tachtig is begonnen. Er is vermoedelijk niet met geweld bedreigd om de kinderen het spreken te beletten.

De twee mannen zouden bij zowel afzonderlijke als gezamenlijke seksuele contacten met de kinderen geen lichamelijk letsel hebben veroorzaakt, maar wel psychische schade. Daarom zijn het bureau slachtofferhulp van de rijkspolitie en het plaatselijk maatschappelijk werk ingeschakeld.

Volgens de politie handelden beide mannen uit persoonlijke motieven en zijn er van de contacten met de kinderen geen foto's of films gemaakt voor commerciële doeleinden.

NVSH verbolgen over publiciteit ontuchtzaak

VK 29

ALKMAAR/VENHUIZEN (ANP) — De landelijke werkgroep jeugdemancipatie van de Nederlandse Vereniging voor Seksuele Hervorming (NVSH) heeft in een brief aan de districtscommandant van de rijkspolitie in Alkmaar felle kritiek geuit op de publiciteit over de ontuchtzaak in Venhuizen. Daarbij zouden volgens de politie twintig tot dertig kinderen door twee volwassen mannen seksueel zijn misbruikt.

De tien mannen tellende werkgroep verwijt politiewoordvoerder J. de Vries "het landelijk rondbazunen van intieme details". In de door secretaris drs C. Goslinga ondertekende brief verzet de werkgroep zich verder tegen de mededeling van de politiewoordvoerder dat de twee verdachten door hun seksuele contacten geestelijke schade bij de kinderen hebben aangericht. Deze "diagnose" zou veel te snel door niet-psychiatrisch geschoolde agenten zijn gesteld.

De NVSH-werkgroep meent dat de ontucht helemaal geen geestelijke schade heeft veroorzaakt. Een wetenschappelijke studie over een groot aantal ontuchtzaken zou volgens de werkgroep uitwijzen dat dergelijke schade nimmer ontstaat door niet afgedwongen seksuele contacten tussen volwassenen en kinderen, maar slechts door negatieve reacties uit de directe omgeving van het kind en door belastende politieverho-

ren. De werkgroep uit bezwaar tegen de term slachtoffers, omdat de kinderen niet weerloos zouden zijn geweest. Zij hadden zich volgens de NVSH aan de contacten met de twee mannen kunnen onttrekken omdat er geen ouderlijke of vergelijkbare formele machtsverhouding bestond. Ook heeft de werkgroep bedenkingen tegen de term "ontucht" en tegen suggestieve opmerkingen van

de politie-woordvoerder. "Die kunnen alleen dienen om in te spelen op de zucht naar sensatie bij een deel van het publiek, dat zich graag laat meeslepen in morele verontwaardiging over wat het meent dat kinderen is aangedaan."

De werkgroep besluit de brief: "Wij beschouwen het opnieuw uit de fles halen van de geest van Oude Pekela als een buitengewoon slechte zaak voor het seksueel zelfbeschikkingsrecht van alle minderjarigen".

De rijkspolitie wijst de kritiek van de NVSH van de hand. In zijn antwoord stelt de districtscommandant dat de geestelijke schade is vastgesteld door psychiatrisch geschoolde deskundigen van onder meer het Regionaal Instituut voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (RIAGG).

De politie zegt juist tot bekendmaking van summere zakelijke gegevens te hebben besloten om sensatie en geruchtvorming tegen te gaan. De kritiek van de werkgroep is volgens politiewoordvoerder De Vries gebaseerd op verkeerde vooronderstellingen en onjuiste interpretatie van de overigens correcte informatie in de pers.

De twee verdachten hebben op onderdelen enkele feiten erkend, maar geen volledige bekentenis afgelegd.

By HAMISH MACINDOE
and DE WET POTGIETER

HORRIFIC details of the child sex network smashed by police this week can be given for the first time today.

Pornographic photo sessions, all-night parties and the swopping of partners aged as young as 11 are just the tip of the iceberg in the national sex scandal.

And one teenage boy was kept as a sex slave for 10 months in a flat. Police are also hunting for the German mastermind of the ring.

The Sunday Times can reveal for the first time how the SAP's child protection unit (CPU), working undercover in Cape Town and Johannesburg, cracked what hardened policemen described as "the worst sex case we've ever worked on".

Clergymen, schoolteachers and medical doctors are among 67 men already arrested in Cape Town and Johannesburg on charges of homosexual child abuse.

But the man police believe is behind the vice operation in Cape Town — known as the "gay" capital of SA — is still at large.

A CPU spokesman said the man known only as "Michael", a 68-year-old West German, regularly invited "crowds" of young boys to no-holds-barred sex parties at his home.

He said: "Money, food and alcohol were freely available to Michael and at least five other members of the gang, who exchanged partners as a matter of course."

Observation

Many of their victims — aged between 11 and 14 — came from poor backgrounds and were easily manipulated.

Codenamed Operation Protea, the undercover investigation in Cape Town was launched three months ago and culminated with 29 arrests.

The house which Michael shared with another man (whose identity is known to the Sunday Times) was kept under observation for several weeks. Police are anxious to question this man in connection with the ring's activities.

The CPU spokesman said details of Michael's background were sketchy. But he was a former archaeologist who had travelled widely in the Far East before retiring to become a sculptor.

He said: "We believe he made a great deal of money from a computer business."

Only one member of the alleged ring-leaders, named by police as the Gang of Six, was caught and will appear in court shortly. He is an insurance broker.

Police are also looking for another alleged gang member — who is also known to the Sunday Times — and are continuing their investigation into two other suspected "networkers".

A total of 58 child sex abuse dockets were opened in the Cape, covering a wide range of juvenile sexual abuse, including sodomy and indecent assault.

Prostitution

The youngest victim is eight years old.

Boys, questioned by the police, have told in sworn statements of sordid sex sessions which included posing for pornographic photographs and the liberal use of alcohol to break down resistance in older boys.

Unlike the Johannesburg investigation, which was launched at the same time, Operation Protea revealed few instances of prostitution involving minors.

Money was generally offered as a last resort to keep Cape Town's child victims in the sex ring.

In Johannesburg, two men have committed suicide after being questioned by the police.

Mr A C Lottering, 36, who was unemployed, gassed himself rather than face five charges of sodomy and 15 charges of indecent assault.

And on Thursday night, Mr Neville Pienaar, 56, the headmaster of Forest High School, shot himself in the head.

He was due to appear in court shortly on two charges relating to indecent assault on boys.

Police said Mr Lottering kept a school boy as his "slave" for 10 months, apparently with the consent of the teenager's parents.

The boy has been removed from the Hillbrow flat where he had lived from the age of 16 to a place of safety.

He went to stay with Mr Lottering after his parents gave permission for the man to "care for" the boy, who comes from an underprivi-

□ To Page 2

Police bust child sex ring



These are the three Cape men police believe may be able to assist them in their investigations of the child sex ring. They are, from left, a 68-year-old West German known only as "Michael", Eric von Gerlicke and Mike Burch

□ From Page 1
leged background.

The teenager told police Mr Lottering forced him to work as an usher at a cinema after school every day to support them.

The boy was given R20 of his monthly wage of R220 as pocket money and every night, when he returned to the flat about 11pm, he was required to satisfy Mr Lottering's sexual demands until "the early hours".

After only a few hours sleep, he had to get up in time to be at school.

Police said Mr Pienaar, who was found with a bullet wound in his head at his Linmeyer home by his brother, Vincent, was unmarried and lived alone.

The clampdown on sex offenders came after painstaking undercover work by the CPU, which managed to infiltrate the juvenile sex rings.

It concentrated on video game arcades and known red-light districts in Johannesburg and Cape Town.

The major breakthrough came when the special task force managed to win the trust and support of the victims.

"We identified and interviewed 43 boys," said Warrant Officer Grant Robert-

son, the force behind the national network of child protection units.

"None of their parents knew they were being sexually abused by adult men frequently.

"The first time these kids talked openly about their experiences was when we interviewed them."

Not even the parents of the youngest boy — aged eight — knew that their child had been raped and sodomised.

"It was the children's trust in the CPU members that enabled us to expose these rapists and child molesters," W/O Robertson said.

An Anglican priest is among the people questioned in Cape Town, which has been rocked in recent months by several sex scandals involving minors.

These included convicted child molester Glynn Day, 43, a well-known director and producer of children's plays, being jailed for four-and-a-half years for sexually molesting several boys aged between 11 and 13.

Among the Johannesburg men who have already appeared in court after this week's crackdown are:

● Pensioner Owen Peter Green, 65, of Preston Place, Alexandra Street, Berea: Two charges of indecent or

immoral acts on boys under 19

● Andre Oelofse, 36, of Park Mews, Berea: Four charges of indecent assault

● Deputy headmaster Trevor Hodgson, 38, of Jacaranda Hotel, Hillbrow: Three charges of indecent assault, one charge of possessing pornographic material

● Security officer Jan Horne, 42, of Blouberg Flats, Hillbrow: Two charges of indecent assault

● Computer technician Anton Swanepoel, 28, of Hofman New Yorker, Hillbrow: Five charges of indecent assault

● Salesman Peter Savage-Reid, 26, of Bostonian Flats, Hillbrow: Two charges of sodomy and three charges of indecent assault

● Freelance voice-over artist Jonathan Sosnovic, 33, of Eleventh Avenue, Orange Grove: One charge of indecent assault

● Credit controller Stephanus Gouws, 48, of Highveld Flats, Hillbrow: One charge of indecent assault, one charge of possessing pornographic material

● Toolmaker Andonios Piyackis, 32, of Tygerberg Flats, Berea: One charge of indecent assault.

Seven of the men have been granted bail of R1 000 each.

67 held in major crackdown on child abuse

By Craig Kotze and
McKeed Kotlolo

Police have arrested clerics and schoolteachers — including a Johannesburg headmaster and deputy headmaster — in a major crackdown on homosexual child abuse which has netted 67 suspects on the Reef and Cape Town.

Forty-three children — aged between 8 and 17, including runaways — are said to be victims of sexual abuse.

Police believe this is only "the tip of the iceberg".

Detectives are trying to trace more young victims and have appealed to them to come forward, said Brigadier Leon Mellet, press secretary to the Minister of Law and Order, Mr Adriaan Vlok.

In Johannesburg 38 men were arrested. The charges relate to the abuse of 15 children, aged between 15 and 17, which involved 61 dockets.

Brigadier Mellet said a further 21 dockets were being prepared by police in the area.

One suspect in his mid-thirties, who had apparently been involved with a 17-year-old youth for 10 months, gassed himself after police searched his Johannesburg flat.

Those arrested, including a Cape Town minister of religion and church office bearers, faced charges including indecent assault, possession of pornography and sodomy. Most had already appeared in court.

Eight runaway children had been traced in Johannesburg by police as a result of the investigation.

In Cape Town, police arrested 29 men and opened 58 dockets relating to the alleged abuse of 28 victims.

Six Cape Town suspects, one aged 68, have been linked to a child sex "swopping" ring which included an eight-year-old boy, said Brigadier Mellet.

Victims of sexual abuse and those with information, can contact police at the following numbers: Johannesburg (011) 477 1390; Cape Town (021) 453 697; Durban (031) 231 101; Pretoria (012) 325 1800 and Bloemfontein (051) 303 351.

Organisatie van kinderprostitutie opgerold

DE WETTER DAGELAAD 12
JOHANNESBURG (DPA) - De politie in Zuidafrika heeft bij een inval 76 mannen gearresteerd die ervan worden verdacht betrokken te zijn bij de gedwongen prostitutie van kinderen.

Tot de gearresteerden behoren een geestelijke, het hoofd van een school en verscheidene leraren. De mannen zouden kinderen en pubers in Johannesburg en Kaapstad hebben gedwongen tot seksuele handelingen.

Naar een woordvoerder van het Zuidafrikaanse ministerie van recht en orde meedeelde zijn meer arrestaties te verwachten. „Wij hebben nog pas het topje van de ijsberg ontdekt”, zo zei hij. Alle opgepakte mannen zijn blank. Tot nu toe is bekend dat 43 jongeren van de kinderprostitutie het slachtoffer zijn geworden.

Child abuse suspects die

Daily News Correspondent

JOHANNESBURG: Two Johannesburg men — one a headmaster of a southern suburbs school — linked to a massive police investigation into homosexual child abuse have apparently taken their lives.

The men were linked to 22 cases of sodomy and indecent assault on boys under the age of 19.

The headmaster of the high school south of Johannesburg, Mr Neville Pienaar (56), apparently shot himself in the mouth at his Linmeyer home last night. He died today in the Johannesburg Hospital.

He was to have appeared in the Johannesburg Magistrate's Court today on two counts under the Immorality Act, police said.

The second man linked to the investigation was Mr A.C. Lottering (38), who was found gassed in his Goldreich Street flat in Hillbrow on June 28.

Police had searched his flat the day

Sunday Times
(South-Africa)

THE contents of this issue of the Sunday Times have been restricted in terms of the emergency regulations.

before and found he was living with a 17-year-old boy. Detectives from Johannesburg's Child Protection Unit also seized evidence during the search.

The boy was sent back to his parents in the Cape.

Mr Lottering was linked to 15 counts under Section 14 of the Children's Act and five counts of sodomy, police said.

Mr Pienaar was found critically wounded at his Jan Street home last night by his brother. The headmaster had apparently shot himself in the mouth with a .32 Smith and Wesson pistol, which was found beside him.

The headmaster, who was unmarried, lived alone. No note was found.

The deputy headmaster of the school would not comment on the incident, saying at first Mr Pienaar had gone to Durban and then referring inquiries to the Transvaal Education Department.

Judge pulls out of race over rumors

Little says he'll leave town

By Duff Wilson
P-I Reporter

King County Superior Court Judge Gary M. Little yesterday said he won't seek re-election and expressed frustration at lingering rumors about him.

Friends and supporters said they are chagrined at the "innuendo" surrounding the judge as a result of being admonished by a judicial watchdog agency in 1982 and removed from the juvenile court bench in 1985 for prohibited out-of-court contacts with youths.

"I did what the commission admonished me for," Little said. "I have done nothing wrong. And I am just tired of the whole thing, frankly."

Little said he plans to move to Southern California when his term expires in January. He said he has accepted a new job in "a new career" that does not involve the law and "has nothing to do with youths." Little would not be more specific.

Little is the second King County judge to pull out of a tough re-election race this summer. He follows Frank H. Roberts, 68, who announced retirement plans last month.

Seattle attorneys Kathleen J. Learned

From Page 1

and Carol A. Schapira yesterday said they planned to run for Little's open seat. Both said they had separately planned, prior to the announcement, to run against Little and his previously announced challenger, Seattle attorney Thomas S. Olmstead.

During a recess in a personal injury case yesterday, Little seemed anxious to put the life of a public official behind him. The decision to pull out of the race, he said, "has to do with an issue that is unresolved and apparently unresolvable."

"Let's put it this way," he added. "The air that I thought was cleared in 1985 is apparently not cleared . . . with large numbers of people."

Little had accepted a private admonishment by the Judicial Conduct Commission in 1982 because meeting with juvenile defendants outside the courtroom destroys the appearance of judicial impartiality. After a repeat offense in 1985, Little was removed from the juvenile bench by Norman Quinn, then-presiding judge, and the Superior Court executive committee. He has not been accused of any improper conduct since then.

Little insisted his out-of-court contacts with juvenile defendants were motivated by a sincere desire to improve their lives. He said related rumors about his private behavior dated back to a 1964 assault case which was dismissed.

Little said he was disappointed that a brief statement by the judicial commission last week did not clear the air over his conduct. Little had hoped for a clear-cut statement that the allegations did not involve any sexual misconduct.

"I had to make a decision whether I want to continue here with that cloud, and I frankly don't want to," Little said. "I have other options, and I'm frankly kind of excited."

"I will also continue my interest in the resolution of conflicts and civil disputes," he added in a prepared statement.

The announcement came less than a week before filing, which takes place next week.

Little said he feared he might lose a one-on-one race against Olmstead, a former police officer, prosecutor, and FBI agent who works now as both a lawyer and part-time Pentecostal preacher. Olmstead announced his challenge a month ago. Little said Olmstead was "totally unfit" and he wanted to step aside so other candidates would file for the seat.

Olmstead yesterday expressed mixed feelings.

"I'm glad Gary Little is not going to get a chance to be a judge in King County in the future," he said. "On the other hand, I'm concerned that he's just going to slip out of town and just go on doing what he's done before" in forming relationships with youths. Little said he is willing to have

"any aspect of my judicial career" examined but that he looked forward to a return to private life.

Little, 49, has served as a judge for eight years. Prior to that he was legal adviser to the Seattle School Board, an Assistant Attorney General, and a part-time teacher at Lakeside School.

Little said he looked forward to California sunshine, a less sedentary job than judge, and one in which he would not have to hold people at arm's length and could make more friends.

Seattle attorney Camden M. Hall, a longtime Little friend and campaign treasurer, said the judge's thoughts of leaving the bench have been "bubbling for a while . . . The statement was drafted initially over a week ago."

"This decision was made shortly after the terse statement from the commission (July 12)," Hall said. "He's been talking to other people just to get their sentiments . . . There were a lot of people who said he should run and others who said it was Gary's decision."

"From my perspective, I think it's too bad he's not going to run again," Seattle attorney George W. Akers, another longtime associate, said yesterday. "I think the Superior Court bench loses a very talented and able judge."

Little was consistently rated "good" in Bar Association polls of attorneys.

Akers said he understood Little's decision because he was target of criticism as a public figure in an election campaign.

"People keep wanting to dredge up the old stuff and beat the drum on it, and there's nothing you can do about that," Akers said. "It's not something he's willing to put himself through or

his friends through."

He explained that the judge's friends could be put on the spot as fund-raisers for the campaign. "You know, I call you and ask you to give money to Judge Little because he's a fine judge, and that gives you the opportunity to come back and say, 'Well, what's he doing with these young kids, blah, blah, blah.' Well, I can't tell you to call Gary."

Judges aren't free to respond fully about specific cases because of restrictions in the judicial ethics

code, Akers said.

"Because of the nature of the judicial system and being a judge, there are certain constraints placed on your ability to defend yourself and your ability to lay it all out and let the electorate say if that is what they want," Akers said. "I think in this case it is a disservice and a loss to the judiciary because I think Gary Little is a very good judge."

Akers said more than 250 attorneys were lined up to endorse Little's candidacy. Little said "not one single person" has dropped off the list in recent weeks.

Akers also said he thought the state judicial commission should have opened up its entire file on Little. Little says he requested such an action in 1985 and again last month.

"I had hoped that the commission statement would say more,"

Little said. "I had to decide if this issue is ever going to be put to rest, and I guess that's all they're going to say . . ."

The brief commission statement confirmed the previously revealed 1982 admonishment, failed to mention a 1984 complaint, and said the 1985 incidents were addressed by removing Lit-

tle from juvenile duties. The commission operates in secrecy.

Judicial commission chairman Wesley Nuxoll said the confidentiality of commission files belongs not just to the judge but also to the agency, complainants and witnesses. Nuxoll, a Colfax attorney, declined any comment yesterday on Little's specific case.

Judge Little kills himself in courthouse

SEATTLE P-I
8/19/88

King County Superior Court Judge Gary Little shot and killed himself last night on the eighth floor of the county courthouse, friends said.

The judge, 49, was found about 10 p.m., about a half an hour after Little signed into the courthouse through the lobby security desk and proceeded to the eighth-floor hallway, where his body was found. Police said Little had been shot once in the head and the wound was self-inflicted.

The shooting occurred nine hours after Little was questioned by a Post-Intelligencer reporter about his past sexual contacts with teen-age boys.

Little had been in contact with a reporter earlier in the day as comments were sought from him for inclusion in the articles being published in the P-I today. Although he answered questions for 50 minutes, he declined to discuss the matter further.

Camden Hall, a Seattle lawyer and one of Little's closest friends, said last night the judge telephoned him about 3 p.m., deeply distraught.

"He said he was going to kill himself," Hall said. The judge called back about 9:50 p.m., he said.

"He called just before he did it," Hall said. "He said, 'If you don't hear from me in 10 minutes it will be done.'"

Hall said that after hearing from Little in the afternoon, he called the county crisis center to try to get help for Little and was referred to mental health professionals, who said the best thing to do was to try having Little committed.

Immediately after Little called Hall last night, Hall said he phoned Seattle police and alerted them. Police went to the eighth floor of the courthouse and found the body.

Hall said Little explained his reason for wanting to commit suicide was that the P-I had telephoned him yesterday to inform him that stories detailing allegations of his sexual misconduct were about to be printed.

"He (Little) said he felt he'd been hounded by the press and he just couldn't take it anymore," Hall said. "It was too much pressure. The hounding wouldn't stop."

Several other news agencies were pursuing the same story.

Hall said the suicide was a "tragedy" because "Gary did a lot of good for the community. He provided a huge service to the community in representing

him to continue in public office.

Little had been a Superior Court judge about eight years. He and Hall had been close friends since 1956.

Colin Clifford, 1970 student body president at Lakeside School, where Little taught a pre-law course for several years, was distraught at the news of Little's death. He said Little's relationships with adolescents had gone too long undisclosed.

"Dammit, if this thing had come out 20 years ago instead of four years ago, this might not have had a tragic end," he said. "The longer this goes on, the greater the tragedy. You build up to this."

Little was interviewed for 50 minutes over the noon hour yesterday for a newspaper article on his molesting of teen-age students as a teacher in the early 1970s and a judicial watchdog commission's response to complaints about his out-of-court contacts with juvenile defendants in the early 1980s.

At the end of the interview he asked when the article would come out. He was told it would probably be today.

No precise answers to explain pedophilia

SEATTLE P-1 Editorials 8/21/88

Judge Little's life, and death

The suicide last Thursday night of King County Superior Court Judge Gary Little was a deeply regrettable end to the life of a troubled public official, whose years of alleged sexual encounters with young boys finally had become public.

It was The Post-Intelligencer's responsibility to the public to disclose these incidents of evident sexual misconduct, indeed of criminality, following months of thorough and careful investigation by the P-I of allegations against Little.

Five men — three of them former students at Seattle's Lakeside School where Little had taught in the early 1970s — provided this newspaper with written or tape-recorded affidavits to the effect that Little had used his position of authority and prominence to coerce them into sexual relations while they were teen-agers. All agreed to testify to this in court, if it had become necessary.

These allegations were consistent with persistent rumors of Little's conduct since his first election as a judge here in 1980.

While a judge in the county's Juvenile Court, according to a prosecuting attorney's office report, Little had treated boy defendants to dinners, movies, clothes and books and had at least two of them stay overnight at his home or his cabin in the San Juan Islands. Following complaints, in 1982 the state's Judicial Conduct Commission secretly admonished Little for such improper contacts. In 1985 the commission received another complaint but failed to take disciplinary action.

In frustration, then-presiding Superior Court Judge Norman Quinn, supported by the judges' executive committee, removed

Little from the Juvenile Court bench. Since then Little's judicial work dealt primarily with civil cases.

Little had been aware that the P-I was investigating his private conduct, as were other Seattle-area news media. Last month when he announced he would not seek election to a third term as judge this fall Little claimed he was being "hounded by the press" over "innuendo."

Clearly the allegations against him constituted more than innuendo.

Although Little intended to leave the judiciary, he would have remained on the bench until early next year when his elected successor would have taken the oath of office.

The Post-Intelligencer believes it was obligated to disclose the results of its investigation into what were beyond reasonable doubt abuses by Little of his authority and his position of public trust.

It is a sad saga. It might not have unfolded in the way it did had individuals with knowledge of Little's problem been willing to step forward sooner, in time for him to have sought professional help. The legal profession also must question its lack of response to the years of rumored misconduct. The procedures of the Judicial Conduct Commission, in particular, demand examination. When does its insistence on secrecy in regard to allegations of misconduct by judges and its refusal to reveal its disciplinary actions conflict with the public's right to know about the conduct of their judicial representatives?

The best memorial to Gary Little would be the reform of a system which permits such tragedies to build over many years without intervention.

by Elizabeth Rhodes ST 21
Times staff reporter

Like murder and rape, the sexual exploitation of children is one of society's strongest taboos.

And, like those other crimes, the taboo against pedophilia often is broken.

"These little ones... they're so easy. I really do see this as a sexual slavery thing," said Susan Moores, explaining some of the motivation used by adults who prey on children.

However, Moores, who has worked with hundreds of sex deviates as a clinical social worker for Seattle's Althean Associates, is quick to say that "we don't have precise answers for the cause of pedophilia.

"We do know that pedophilia is an addiction, and it can be compared to an addiction to alcohol in the sense that the deviant assaults

are repeated and repeated and that it is progressive."

While pedophiles may come from any social stratum and may be men, or less typically women, there are some characteristics that distinguish them.

Foremost, according to Bill Lennon, therapist and clinical director of Bellevue Community Services, is the fact that many abusers themselves were sexually abused as children.

In addition, Lennon said they display certain common characteristics:

- They have low empathy not only for children, but for everyone.
- They have a "real commitment to a secret world or a secret life" that may include using child pornography as a trigger for molestation. Lying is used routinely to hide this secret world.
- They have low self-esteem.
- They don't understand nor-

mal societal boundaries, although they usually realize that what they have done is wrong.

■ They "objectify" their victims by seeing them as objects — such as specific genital parts — instead of as children.

■ They often believe they are powerless to stop because they see their sexual domination of children as a "need" — like breathing — instead of a "want" that can be controlled.

According to Moores, adults who choose children aren't just after sex. "If sex were the only thing that was wanted, adult consenting sex is quite available."

Instead, the real issue is power. "There is always a power balance and the offender always has the edge," Moores said.

In therapy, pedophiles have given their own reasons for their illegal attraction.

Some "find the young body

more attractive: thinner, firmer," reported Tacoma clinical psychologist Carole R. Seegert. "Sometimes it has to do with personality: They see the child as loving and not being as demanding as an adult.

"Sometimes they justify it by saying it's educational," Seegert added. "And a lot of them really believe the kid is enjoying it. There's a tremendous amount of distortion there."

Therapists say pedophiles may pick on either prepubescent children or teen-agers — or both — and may pick on boys or girls — or both.

No matter the age or sex of the victim, it is always wrong, Moores stressed.

"Most pedophiles believe they authentically like children, and that couldn't be further from the truth because we don't molest people we love."

Protecting the powerful

The suicide of Judge Little is a tragedy. Our society seems to try to protect the powerful... our judges, attorneys, physicians, etc. The real tragedy is that there were several victims, victims who should have never been victims. It is time that the upper-class, educated and powerful people who are victimizing others be held accountable for their actions.

It is time to put an end to these senseless tragedies. This tragedy does assure us that Little will no longer victimize others.

— Jody Venable, Seattle

THE GARY LITTLE STORY

SEATTLE TIMES

A homosexual called for help 8/25/88 and received none

Editor, The Times:

The Gary Little story is a tragedy on many levels. His actions over the years cannot be condoned and have caused great strain to many people, their families and careers, especially Judge Little's.

But the story is a classic example of the hatred many closeted homosexuals feel toward themselves and their sexuality, and of the desperate need for a

confrontation of the fact of homosexuality along the lines of the program recently proposed for the Seattle School District.

The sexual pressures every young person deals with can be overwhelming, even when they see everyday models of behavior they can identify with. But a homosexual sees no societal reinforcement that his or her sexuality, an element central to one's being, is even socially acceptable.

It is simple to understand how a person can begin seeing that an individual's sexuality is offensive and wrong, when that's all the individual has ever been shown. While illustrative of the destructive power of the closet, abuse is a logical manifestation of repression in general and is hardly confined to the homosexual population.

When a person acts outside societal "barriers," that person is frequently crying for help or attention. Gary Little

was never confronted at Lakeside. He was quietly "censured" by the Bar. Even professionals supposedly trained in crisis intervention recommended commitment proceedings when Camden Hall phoned in an attempt to save his friend's life.

Gary Little was failed at every cry. This is the greatest tragedy of all.

— Brad Watson, Seattle

Media deserve thanks

This is to thank The P-I and The Times for professional reporting of the Little story. Both papers avoided sensa-

tionalism, gave needed background information, and obviously spent hundreds of hours researching the facts.

Many friends of Little have criticized you for "hounding" him to his death. I disagree. By its very nature, pedophilia causes repercussions years after the molestation occurs, when the victims comprehend their victimization.

Your revelation of the late '60s and early '70s molestations might have been uncalled for if Little had ever undergone treatment for his sickness; but the fact that he continued in the '80s as a judge to exploit opportunities to control the lives of juvenile boys justified the expose.

As a former Lakeside High School student who was almost drawn into Little's group of boys, I thank you for airing the difficult truth about this dangerous man. The victims who had the courage to come forward deserve special thanks.

— Peter T. Jenkins, Seattle

Loss of a 'great man'?

Apparently there is a double standard in this state, one for judges and another for the balance of the population. Recently two coaches were convicted of doing the same thing Judge Little had been doing for the past 20 years. The prosecuting attorney's office apparently had evidence. Why didn't they prosecute?

At least five members of the bar who

are on the Commission on Judicial Conduct, some members of the district attorney's office, and some fellow members of the judicial system (all attorneys) knew, or should have known, of Little's "sexual preference" for young, slim, blond, blue-eyed boys. Yet they chose to either ignore the evidence, pass the buck, and say, "It's not my problem," or just look the other way and hope it would disappear.

We read of fellow jurists and community leaders bemoaning the loss of this "great man." What loss?

The community lost a sex offender who for over 20 years had taken advantage of his position of trust to sexually molest boys. All the "good things" he

may have done cannot compensate for the damage that he has done to those boys. Some have asked, "Why wasn't he left alone? After all, he was not going to run for re-election, and he was going to move to California."

What, pray, was he going to do in California? Perhaps get a job as a Scoutmaster for a troop of young, slim, blond, blue-eyed boys? He didn't change after he got the slap on the wrist from the Commission on Judicial Conduct. By taking his own life, he has undoubtedly saved someone, somewhere, from being sexually abused.

— R.E. Dixon, Woodinville

First denial, then defense

I understand that there are people who believe the media acted irresponsibly in reporting reports of sexual misconduct by Judge Little. The resulting suicide is the apparent reason for this belief.

Many of the former friends and colleagues of Little suggested that he was a "good judge," a "smart lawyer," someone "who cared about the issues." But those are not the issues that were being questioned.

Once again, in the case of sexual abuse, we as a society first of all practice denial and secondly come to the defense of the accused. If we deny that the problem exists, it must go away. If a person appears to be an upstanding citizen and is good at his job, then he should never be questioned, even though children, or in this case adults, come forward with accounts of sexual abuse.

Perhaps these people felt that because Little had been removed from juvenile cases and was not running for re-election, he should have been left alone. Are these people aware that sexual offenders are seldom reformed even with counseling, and that abuse tends to go on

indefinitely? What about protecting other youths with whom this person might come into contact?

And what about the previous victims? Are they supposedly OK because they're now adults, or are they discounted because they didn't "come forward sooner?"

I agree with Colin Clifford, friend of many of the early reported victims, when he says, "If we lose sight of the fact that this obscenity has been going on in this town for 24 years, if we lose sight of this because this man kills himself, the whole meaning of the story gets lost."

It is tragic that Little committed suicide, and yes, he deserved a fair trial to get to the truth. To say, though, that the story should never have been released, or to simply assume that the Commission on Judicial Conduct was taking care of the problem, shows our unwillingness to deal with this issue face-on and make a commitment to doing something about this societal problem.

— Colleen Daigle, Seattle

Press coverage valuable

As a counselor experienced in working with adult victims of childhood sexual abuse, I am dismayed by attacks on the press for the reportage of the Little case. Critics have said that it served no constructive purpose to pursue the incidents of reported sexual abuse because they had occurred so long ago.

I strongly disagree. I see three constructive purposes to be served by such reporting.

The first is that it helps motivate the adult victims of childhood sexual abuse to finally seek counseling to help them deal with the abuse.

The second purpose is that it helps keep the public alert to the possibility of such incidents occurring now, so that they can be stopped and the victims and abusers given help.

The third is that it will help motivate abusers, the families of abusers, and children currently being victimized to seek counseling.

The results of being sexually abused can include guilt, depression, low self-esteem, sleep disturbances, sexual dysfunction, inability to form or maintain happy relationships, alcoholism, drug abuse, and becoming an abuser or passive participant in turn.

— Tim Dunn, M.A., Seattle

It's hard to sympathize

I would like to point out that Little bore responsibility for all the actions in his life.

He was apparently protected from the consequences of these actions by the silence of his victims and later by the reluctance of his colleagues to deal with or force him to deal with his problem.

I find it hard to sympathize with a 49-year-old suicide. He didn't have the courage to take responsibility for his life, and now his friends want the press to take blame for his death. They are making it appear that personal accountability applies only to those who appear in front of the judicial bench.

I especially liked Judge Shellan's comment that Little was leaving for California, so "Why kick the guy while he's down?" Well, I have nephews in California, Judge. Since Little was incapable of seeking treatment, I hope his problem would have been well publicized prior to and during his relocation.

His last gesture was probably the kindest thing he could have done, although I doubt that he saw it that way.

— Trudith D. Stillings, Auburn

'Success story' gives Little credit

SEATTLE TIMES 8/25/88

Ex-juvenile offender says he was helped

by Peter Lewis
Times staff reporter

A man whose case was among those investigated by King County prosecutors in 1981 for evidence of improper conduct by the late Superior Court Judge Gary Little credits Little with helping him straighten out his life.

The West Seattle man, whose cases as a juvenile were handled by Little, says his only contacts with the judge were in court.

"It was really a success story in my case," said the man, who used to live on First Avenue, and made money by selling drugs, stealing and prostitution.

"That's why it's so sad," he said, referring to Little's decision

to take his own life last Thursday night.

Little, 49, shot himself while in the King County Courthouse hours after learning that a Seattle newspaper was about to publish reports that he sexually molested teen-age males in the late 1960s and early '70s.

Several of the allegations came from former students, some of whom studied under Little when he was a part-time teacher at Lakeside School between 1968 and 1972.

The West Seattle man's case was among six investigated by the King County prosecuting attorney's office in 1981 for evidence of improper conduct by Little.

Authorities could not develop a criminal case against Little, but did file a complaint with the Judicial Qualifications Commission, now known as the Commission on Judicial Conduct. Three of the six cases investigated by prosecutors helped form the complaint, but it

isn't known if the West Seattle man's case is among them.

That complaint led to a private admonition the following year. The warning to Little to refrain from out-of-court contacts with juvenile offenders remained secret until 1985, when Little revealed it to a Seattle Times reporter.

Even after Little was told to cease out-of-court contacts with juveniles who had appeared before him, the prosecutor discovered two other cases in 1984 and 1985 where the judge visited with and did favors for two such youths. The commission was alerted, but took no action.

The commission's handling of the Little case has come under fire from several quarters, including one of its own members, state lawmakers and King County Prosecutor Norm Maleng.

Yesterday, state Appeals Court Judge Herbert Swanson, who joined the commission last year, said Little's punishment was too

mild.

He also said that of the misconduct cases he has heard thus far, "every one of them has been a saint" compared with Little.

If the news reports he's read are accurate, Swanson said, Little "was a child-abuser. . . . What he did has resulted in irreparable harm to the judiciary. I would even go so far as to say that what he did has caused more harm than the conduct of all other judges put together."

Maleng said the case against Little was much stronger than the allegations filed against another judge accused of making sexual remarks to court employees, yet that judge was forced out of office.

While the debate continues over how the commission handled the Little case, authorities have acknowledged they had insufficient evidence to prosecute him

criminally in 1981.

The West Seattle man's case is a good example of what caught the interest of prosecutors:

■ The judge spent a lot of time with the then-15-year-old offender.

■ The teen-ager fit into the "profile" of the juvenile offenders whose cases Little took an interest in: "blond, blue-eyed, cute little (white) boys," with a history of street prostitution, according to a 107-page internal report prepared by prosecutors.

■ In addition, the teen-ager's father objected to the man with whom Little placed his son temporarily. The father suspected the man was homosexual, and pointed out that he worked a swing shift and therefore couldn't provide adequate supervision for his son. A probation officer also was concerned because the potential foster parent lacked a license and his apartment had only one bedroom.

Today, the former juvenile offender acknowledges that Little "took a lot of time on the case," but said his only contacts with him were in court.

"I ended up going back home when I was 16. . . . The other man (with whom he stayed temporarily) and my father are now real good friends."

The West Seattle man knows stories about street kids who went home with Little, but said he doesn't know of any who had sex with him.

Little never invited him anywhere, the man recalled, adding:

"It wasn't like I really liked him back then. . . . All he did was put me in detention. . . ."

"Looking back, I think he did the best that he could have done."

Said the man's father:
"My son's doing fine now. . . . Everything seems to be on the up and up."

It hardly seemed that way to prosecutors who, in 1981, checked into Little's conduct on the Juvenile Court bench.

One deputy prosecutor expressed concern that the judge was "using his powerful position to coerce sexual favors from these boys," according to the confidential report.

"Outside the city of Seattle, the judge told a confidential, reliable source that he often was accused of being gay, he giggled, and said that I hope they know if they have anything on me they better have pictures," the deputy prosecutor said in the report.

Prosecutors were suspicious, in part, because Little seldom spent time with the parents — the usual method of other judges, choosing instead to virtually ignore them, one deputy prosecutor said.

The report contains numerous examples of Little taking juveniles home, or shopping, or to dinner. Judges are barred by the code of judicial conduct from out-of-court contacts with people involved in pending proceedings.

In one case, Little visited a foster home where he had placed a youth.

Immediately after this visit, (the youth) told a staff person that the judge told him he had a cabin in the San Juan Islands. (The youth) asked the judge if he were a millionaire, and the judge is reported to have said no, but he had \$800,000.

"The judge reportedly promised (him) that if he did well in the future, he would see to it that the court would pay for his college. . . ."

"Judge Little thereafter contacted (the boy's) probation officer . . . and requested she contact the . . . home directly to arrange once a month dinners with (the boy)."

In a separate case, a deputy prosecutor indicated that "his gut feeling about Judge Little is that he is recruiting, or fishing."

The King County prosecuting attorney's office has asked the commission to release details of the once-secret complaint.

Commission Chairman Wes Nuxoll said the information could be disclosed by the end of the week.

Under commission rules, complaints that are sustained but don't require Supreme Court discipline, such as an admonition or reprimand, never become public.

Of 617 cases that have been filed with the commission since it was formed in 1980, only four were filed with the state Supreme Court.

■ Times staff reporter Eric Nalder contributed to this report.



Richard S. Heyza / Seattle Times

The late Judge Gary M. Little

INTERLINIE

HET MIJNEVELD
VAN DE GESLACHTSDRIFT

Liefde is meer wat ons overkomt dan vrije keuze

INTERMAGAZINE
JULI/AUG 88

In de vroege jaren zeventig maakte ik deel uit van een sollicitatiecommissie die medewerkers selecteerde voor het zogenaamde Vondelpark-project. Elke kandidaat confronteerden we met het volgende probleem. 'Op een ochtend meldt zich een zeventienjarig Canadees meisje aan de balie. Huilend vertelt ze, dat ze zojuist is verlaten door haar Italiaanse vriendje met wie ze sinds drie dagen haar tent deelde. Ook haar camera, cheques en geld zijn verdwenen. Wanhopig klemt ze zich aan je vast. Jij doet wat je kunt en wat als hulpverlener van je wordt verwacht. Het meisje is je diep dankbaar, ze verliefd zich ter plekke en ze nodigt je uit om de nacht met haar door te brengen, want ze is zo bang en eenzaam in haar tweepersoons-slaapzak. Wat is hierop uw antwoord?' Er was geen eenduidig juist of fout antwoord op de vraag, zo hadden we met elkaar afgesproken, maar het bleek een nuttig instrument om mensen aan het praten te krijgen en ze te verlokken, iets van hun mentaliteit te tonen. Elke keer als er een verontrustend bericht in de krant staat over therapeuten die zich vergrijpen aan in-

cestslachtoffers, of over een kinder-rechter die tongzoenen wisselt met zijn pupillen, zie ik weer dat Canadese meisje voor me, die non van onkuisheid die het mijn parkwachters zo moeilijk maakte. Wat de wellust - die tijger in ons aller tank - zo lastig te besturen maakt, is dat hij grenst aan liefde, inzet, mededogen, al die prijzenswaardige emoties die iemand inspireren tot bijvoorbeeld een carrière in de hulpverlening. Maar het is natuurlijk een algemener probleem. In het mijneveld van de geslachtsdrift strompelen niet alleen hulpverleners halfblind rond, beducht en gedreven. Lang kan het goed gaan, maar dan explodeert er weer een brave huisvader in mesjokke verliefdheid voor het domste vriendinnetje van zijn jongste dochter. Wat individueel leidt tot zoveel verwarring en pijn, laat zich ook maatschappelijk niet goed managen. We hebben het wel geprobeerd, maar de seksuele revolutie werd een lelijke mislukking. Openheid, dachten we, tolerantie, alles moest kunnen. Dat was om minstens twee redenen fout ge-

dacht. Ten eerste laat de kat zich het lekkerst knippen in het donker. Sex zonder taboes en risico's is een vorm van lichaamsverzorging en dus knap saai. Ten tweede willen en kunnen we niet alles toestaan. In de meest toegelijke samenleving wordt nog de zwakke beschermd tegen misbruik van macht. Sexuele delicten zijn geweldsdelicten.

Dat klinkt mooi, want wie is er niet tegen verkrachting en seksuele slavernij? Willen we niet allemaal, dat liefde uitsluitend bedreven wordt uit vrije wil

en in volledig bewustzijn van handelen? Helaas weet iedereen die het stadium van de bloemetjes en de bijtjes is ontstegen, dat wellust minder een kwestie is van lief zijn en aaien dan van grommen en graaien. En wat daaraan strategisch voorafgaat, is minder vaak vriendelijk overleg dan verleiding, pressie, omkoping en intimidatie. Sexualiteit staat op gespannen voet met cultuur. Er kleven altijd onwelvoeglijke, obscure en gewelddadige smetten aan, want die zijn eigen aan de aard van het beestje. Het is dan ook

wat onnozel om te denken in simpele afhankelijkheden als dader en dupe, waarbij de uitvoerder van het geweld alle blaam treft en het slachtoffer niets dan deernis oogst. Het geval van de kinderrechtter demonstreert hoe de dader meervoudig slachtoffer kan zijn: van zijn seksuele frustraties, van zijn overspannen arbeidzaamheid en van zijn boefjes, de slachtoffers van zijn onkuisheid, die zich patent wisten te verweren.

Voor sommigen is elke seksuele relatie tussen volwassenen en jongeren - ongeacht geslacht en familieband - misbruik van macht. De pedofiel belast het kind met een schuldig geheim, beweert de auteur van een bijdrage op de opiniepagina van mijn lijfkrant. Alweer wordt de verantwoordelijkheid voor een proces gelegd op de schouders van een van de deelnemers. 'It takes two to tango,' zegt men wel in dit verband en ik voeg eraan toe 'as well as a band and a dancing room'. Liefde is meer wat mensen overkomt dan wat zij kiezen.

- DUCO VAN WEERLEE -

Zedelijkheid 10

Uit een nieuwe opiniepeiling over het seksuele gedrag van de jeugd in Japan blijkt dat zedelijkheid en fatsoen er nog altijd veel meer deugd zijn dan in het westen. Niettemin stijgt het aantal jongens en meisjes dat in strijd met de traditie seksueel verkeer vóór het huwelijk heeft.

De opiniepeiling van een lerarenbond onder 8.681 scholieren en studenten van tussen 16 en 22 jaar, werd gelegd naast een die in 1974 werd gehouden. Maar 23,1 procent van de middelbare scholieren (3 procent minder dan in

1974) biechte op een meisje te hebben gekust. Bij de jongens 11,5 procent (was 10,2 procent) en 8,7 procent bij de meisjes (was 5,5 procent) bleek vóór hun 18de geslachtsverkeer te hebben gehad.

Bij de studenten is de morele barrière danig gesleten: 14 jaar geleden verklaarde 23,1 procent van de jongens dat zij geslachtsverkeer hadden gehad; nu is het 46,5 procent. Bij de jonge vrouwen van 22 was indertijd elke tiende (11 procent) geen maagd meer en nu is het een op de vier (26,1 procent).

Misdrijfcurve vlakkt licht af

Door een onzer redacteurs
MRC

DEN HAAG, 26 aug. — In 1987 registreerde de politie 1 procent meer misdrijven dan het jaar daarvoor. Volgens het jaarverslag van het openbaar ministerie wordt daarmee de trend die in 1985 is begonnen voortgezet. De criminaliteit lijkt zich te stabiliseren, echter op een niveau dat procureur-generaal mr. J. de Ruiter „onaanvaardbaar hoog" noemde. Het aantal geregistreerde misdrijven in 1987 bedroeg 1.096.030.

Overigens waarschuwt het OM voor het trekken van harde conclusies uit deze statistiek: toeval, aangiftebereidheid bij het publiek en versnippering van het opsporingsapparaat spelen een grote rol. In 1987 bleken er aanmerkelijk minder dronken automobilisten te zijn gepakt: een afname van 11 procent. De invoering van de ademtest in plaats van de bloedproef zal hier echter verandering in brengen, vermoedt het OM. Het gemiddelde ophelderingspercentage door de politie bleef constant: 23 procent van alle misdrijven wordt opgelost.

Het percentage processen-verbaal die de officieren van justitie zonder meer in de prullenbak werpen, de zogenoemde kale beleidssepots, zijn conform het beleid van de minister gedaald tot 17 procent. In 1985 was dat nog 23 procent. De doelmatigheid van het justitieel apparaat is in '87 opnieuw aanzienlijk afgenomen. De gemiddelde afhandeldingsduur van een zaak door het parket liep op van 120 naar 128 dagen. In 1985 duurde het 113 dagen. Ook de rechter is weer langzamer geworden: tussen inschrijving en vonnis lagen in 1987 maar liefst 275 dagen. In 1985 duurde een procedure gemiddeld 237 dagen.

De rechter bleek in 1987 weer een sterkere voorkeur voor uitsluitend voorwaardelijke gevangenisstraffen te hebben dan het jaar ervoor: een „forse toename" met acht procent. Sinds 1978 is deze strafsoort in omvang verdrievoudigd. De hoeveelheid onvoorwaardelijke detentiestraffen is ongeveer hetzelfde gebleven. Wel deelt de rechter gemiddeld langere straffen uit.

Schijnheilig voorganger veroordeeld Bh 2

LONDEN — Een voorganger van een Engelse religieuze sekte, de Kerk van God en van het Nieuwe Testament, tevens schrijver van een boek tegen de homoseksualiteit, is gisteren in Londen wegens voyeurisme veroordeeld tot een jaar voorwaardelijke gevangenisstraf en een boete van 80 gulden. De voorganger, de 40-jarige Barrington Burrell, getrouwd en vader van twee kinderen, was op 22 juni in het openbare toilet op Oxford Circus in het centrum van Londen door agenten in burger op heterdaad betrappt bij het bekluren van mannen. Burrell, die ontkende, is auteur van het boek "Liefde, seksualiteit en huwelijk; een christelijk standpunt", waarin hij homofobie afwijst als zondig en zich verzet tegen homofiele voorgangers.

Ouders vinden glazen kooi^{Tub 25} meisje met aids onvoldoende

TAMPA (AFP) — Ouders van mescholieren vinden een glazen kooi in de klas voor een zesjarig meisje met aids onvoldoende. Dat bleek op de „open dag" op een school in Tampa in Florida, waar 150 ouders de kooi bekeken.

„Als Eliane Martinez wordt toegelaten, komt mijn dochter niet", zei een van de ouders.

De kooi, die 2,40 bij 1,80 meter meet en is voorzien van een toilet en een wasgelegenheid, was een compromis van een rechter. De rechter vond begin deze maand dat Eliane in de kooi toch gewoon de lessen kon blijven volgen.

Kind na wandeling met vriend vader gewurgd gevonden

Van onze verslaggever Vx 6
AMSTERDAM — De politie van Amsterdam heeft vrijdagmiddag in de bossen nabij Geerdinkhof in Amsterdam-Zuidoost het lichaam van een 7-jarig jongen gevonden. Het kind blijkt te zijn gewurgd. Een bekende van de vader van het slachtoffer, de 25-jarige A. M. uit Almere, is door de politie aangehouden. Over het motief van de moord heeft de politie nog geen duidelijkheid.

Volgens de politie heeft de verdachte donderdagmorgen enige tijd gesproken met de vader van het jongetje. Tegen een uur in de middag stelde hij voor met het jongetje en de hond van de familie te gaan wandelen. De vader van het slachtoffer stemde daarmee in. Na een uur kwam de man alleen met de hond terug en vertelde hij dat de jongen bij een kinderboerderij was blijven spelen.

Toen de jongen tegen zes uur in de avond nog niet terug was, deed de vader navraag bij de beheerder van de kinderboerderij. Het jongetje bleek daar in het geheel niet geweest te zijn. Omdat de bekende van de vader tegenstrijdige verklaringen aflegde tegenover de politie werd hij aangehouden.

Zowel in de avond als vrijdagmorgen en -middag is met een speurhond naar de jongen gezocht. In de middag werd hij levenloos aangetroffen. De politie zegt niet over aanwijzingen te beschikken dat het om een seksueel misdrijf gaat.

Stuurman aan wal



NVHN 20-8-88

Gruwelverhaal

En hedendaags gruwelverhaal dat doet denken aan het sprookje van Hans en Grietje. In Honduras en Guatemala is het bestaan van vetmesterijen geconstateerd, waar weesjes en gehandicapte kindertjes stevig doorvoed worden. Langs sluipwegen belanden zij vervolgens in het zuiden van de Verenigde Staten, waar zij in clandestiene klinieken een gruwelijk einde vinden. Weliswaar worden zij daar als zieke huisdieren pijnloos afgemaakt, maar hun nieren, harten en andere vitale organen, evenals botten en weefsels komen via het lancet van louche chirurgen terecht in hygiënische diepvriesverpakkingen. Uiteindelijk dienen deze menselijke slagersaanblikken als transplantatie materialen voor kinderen van rijke Amerikanen, bereid elk bedrag neer te tellen zodra het gaat om de overleving van hun oogappel. Omdat er een chronisch tekort aan dergelijk materiaal bestaat bij gebrek aan legale donoren en de vraag derhalve het aanbod vele malen overtreft, is de lugubere handel in menselijk orgaanvlees nauwelijks uit te roeien. Daar is hij veel te lucratief voor. De ongelukkige babies en kleuters worden eenvoudig geroofd of voor een habbekrats gekocht van de ouders, die vaak al blij zijn met een handvol dollars en bovendien bevrijd van een last. Eén enkel orgaantje kan bij de eindstreep wel 75.000 dollar opleveren. Tel uit je winst.

Officieel doet de Amerikaanse regering of haar neus bloedt. Het bestaan van kindervetmesterijen in Zuid- en Middenamerika wordt ontkend, ofschoon het wel degelijk is aangetoond. Ook heten de beweringen een uitvinding van communistische gruwelpropaganda. De Amerikanen worden door de media beticht van iets afgrijselijks zonder dat er ook maar één enkel bewijs is geleverd. 'Moeten wij dan onze onschuld gaan bewijzen?', riep onlangs een hoog geplaatste Amerikaanse functionaris klagelijk uit op een conferentie in Genève, gewijd aan de bestrijding van kinderhandel.

Het is belangwekkend om dit verschrikkelijke onrecht, de arme Amerikanen aangedaan, eens te vergelijken met de officiële beschuldigingen die al sedert 1984 van de kant van de Verenigde Staten aan het adres van Nederland worden geuit. Ons land zou een centrum zijn van de productie van kinderporno. Ondanks alle nasporingen waarbij zelfs met medeweten van de Nederlandse regering Amerikaanse undercover-agenten hier ten lande werden ingezet, werden deze beschuldigingen nooit waar gemaakt. Aangezien ze echter nooit zijn ingetrokken, verkeert Nederland in de onmogelijke positie dat blijkbaar bewezen dient te worden dat een bepaalde wandaad nooit heeft plaatsgehad. Hierop doelde de officier van justitie mr. Severein toen hij onlangs in een interview met deze krant gewaagde van zijn hevige frustraties in de zaak-Oude Pekela. Waarover 's mans lippen verder hermetisch gesloten bleven.

De porno-aantijgingen aan het adres van Nederland doen extra curieus aan uit de mond van een overheid, die zelf nog een heel ander soort boter op het hoofd lijkt te hebben. Namelijk lijkenvet van geslachtte kindertjes.

Handel in kinderorganen

GENÈVE — De Internationale Associatie van Democratische Juristen (AIJD) is er na een onderzoek in Haiti van overtuigd dat er door Amerikaanse bedrijven wordt gehandeld in de organen van Haitiaanse kinderen en volwassenen voor transplantatie. In een rapport dat is voorgelegd aan de Mensenrechtencommissie

van de Verenigde Naties in Genève zegt de AIJD dat zij geen bewijzen heeft voor de handel, maar wel meer inzicht heeft gekregen in de manier waarop de handel is georganiseerd. De meeste kinderen zouden naar de Verenigde Staten en Canada worden „geëxporteerd” via adopties.

88-8-17 NVHN

DINSDAG 30 AUGUSTUS 1988 PAGINA 3

Vertrouwenspersonen op scholen tegen ongewenste intimiteiten

8h 30

DEN HAAG — Staatssecretaris Ginjaar van onderwijs vindt dat scholen zelf heel veel kunnen doen om een klimaat te scheppen van openheid en respect waarin voor ongewenste intimiteiten, verbaal en fysiek, geen plaats is. Het aanwijzen van vertrouwenspersonen in de scholen kan daartoe een stap zijn. Komend najaar zal de aandacht van de scholen hierop worden gevestigd. Er komt geld beschikbaar voor een project waarbij een handleiding wordt ontwikkeld voor het oprichten van vertrouwensgroepen op scholen voor lager-beroepsonderwijs, zo kondigde Ginjaar aan. Vier inspecteurs voor het onderwijs gaan als vertrouwensinspecteurs fungeren. Zij gaan klagers verwijzen, klachten en signalen onderzoeken, maar zullen ook helpen bij het doen van aangifte van eventuele strafbare feiten.

GENÈVE (AP, AFP) — Naar schatting 200 duizend kinderen worden in de hele wereld misbruikt als soldaten. De meesten worden gedwongen dienst te nemen. Dit staat in een rapport dat is ingediend bij de VN-Commissie voor de mensenrechten.

De officieren onderwerpen de kinderen aan lichamelijk geweld, stellen hen niet op de hoogte van het gevaar van hun taken en bestraffen hen willekeurig, zo staat onder meer in het rapport van de in Londen gevestigde „Friends World Committee for Consultation”, een organisatie van de religieuze gemeente der Quakers.

In het rapport staan de volgende

Zeker 200 duizend kinderen worden gebruikt als soldaat

punten: VK 6

- In Afghanistan worden onwettige straatrazzia's gehouden om kinderen beneden de vijftien jaar te ronselen.
- In El Salvador worden jongens beneden de dienstplichtige leeftijd van achttien jaar door militaire ronselaars ontvoerd.
- In Guatemala worden minderjarige gedwongen mee te doen in eenhe-

den voor burgerdefensie van het leger.

● In Iran is de dienstplichtige leeftijd tot dertien jaar verlaagd en de jongens worden met goedvinden van de ouders die er voordeel bij denken te hebben, in dienst genomen.

● Zuid-Afrika heeft voor Namibië een verplichte militaire opleiding ingevoerd voor zestienjarige jongens.

● De contra's in Nicaragua gebruiken jongens van onder de twaalf jaar en de regering heeft een dienstplicht ingevoerd voor ten minste drieduizend jongens.

● Honduras en Marokko maken gebruik van vrijwilligers onder de vijftien jaar.

Mannen onaardig en te viriel

Van onze redactie buitenland
GENÈVE — Er zouden vermoedelijk minder lesbiennes en homofielen zijn als mannen aardiger waren voor vrouwen en minder bezorgd over hun seksuele prestatie. Dit staat in een discussiestuk van de Verenigde Naties dat onlangs in Genève werd gepubliceerd.

Het document van 34 bladzijden over de problemen van seksuele minderheden is opgesteld door Jean Fernand-Laurent, een voormalige Franse ambassadeur bij de

V.N. in Genève. Het zegt dat de maatschappij het verschil tussen de seksen waarschijnlijk teveel heeft benadrukt. „Het is meer dan waarschijnlijk dat het doordrukken van vooronderstelde mannelijke suprematie op veel vrouwen een diepgaand storend effect heeft gehad en dat er minder lesbiennes zouden zijn als mannen groter genegenheid, aandacht en tact zouden kunnen hebben.

Het viriliteitsmodel dat de man wordt voorgehouden en dat velen

onbereikbaar voorkomt, heeft op zijn beurt geleid tot afdrijven naar alternatieve vormen van seksuele activiteit, aldus het rapport. „Er zouden minder impotentie en homoseksualiteit zijn als mannen niet het gevoel hadden dat het sociale model van hen eist dat zij een buitensporig hoge graad van seksueel kunnen moeten bereiken.

Het rapport zal worden besproken op een vergadering van vier weken van de Subcommissie ter voorkoming van discriminatie en

bescherming van minderheden van de Verenigde Naties. Het stelt voor dat men alle seksuele praktijken zal toestaan, vooropgesteld dat zij op basis van vrijwilligheid en privé plaatshebben en niet kwetsend zijn voor de samenleving. Geweldpleging of discriminatie vanwege seksuele geaardheid moet verboden zijn.

NVHN 12-8-88

NRC Handelsblad 7



9-8

Kinderen van de rekening

NRC 9

KINDERMISHANDELING is een verschijnsel dat maar al te licht wordt ontkend. Toch is het aantal meldingen in enkele jaren verdubbeld van 2.600 tot 5.200. Dit is ongetwijfeld slechts het topje van een ijsberg. Wat kinderen wordt aangedaan onder dekking van hun afhankelijkheid binnen de beslotenheid van het gezin is vaak te pijnlijk om te worden geloofd. Dat is precies de reden om de buitenwereld te mobiliseren tegen dit elementaire kwaad, want het is ontoelaatbaar kinderen in die nood ook nog met het verraad van de stilte te confronteren.

Op verzoek van de regering hebben verschillende adviesorganen zich hierop de afgelopen maanden bezonnen. Na de Raad voor het jeugdbeleid pleit nu ook de Nederlandse Gezinsraad voor de nieuwe, hardere aanpak die al eerder op congressen was aanbevolen: vergroting van het aantal meldpunten, meer aandrang — bijvoorbeeld in de vorm van een 'meldingscode' — op onderwijzers, hulpverleners en huisartsen om daarvan gebruik te maken, een duidelijker rol voor de justitiële kindbescherming en de politie.

DE KEERZIJD is dat dit een inbreuk meebrengt op de persoonlijke levenssfeer, waaronder ook het recht op een gezinsleven wordt gerekend, dat in de praktijk nog eens wordt versterkt door het medische beroepsgeheim. Beschermende maatregelen kunnen bovendien ook ontwrichtend werken op kinderen in nood.

De risico's bleken kort geleden nog weer eens in het Verenigd Koninkrijk uit het officiële, onafhankelijke onderzoek naar de aanpak van seksuele kindermishandeling in het district Cleveland. Een overijverige kinderarts stelde tientallen gevallen vast met behulp van een omstreden medische test, hulpverleningsinstanties en justitie kwamen als in een reflex in actie. Kinderen werden zonder veel omhaal ondergebracht in tehuisen. Bij nader onderzoek hielden de meeste zaken echter geen stand, was een gemeenschap in opschudding gebracht en een hele serie gezinnen ontredderd. De hoge rechter die dit onderzoek leidde, waarschuwde dat het gevaar van seksueel misbruik van kinderen reëel is, maar de noodzaak van een zeer zorgvuldige en afgewogen aanpak niet minder reëel.

IN NEDERLAND heeft men dit dilemma vijftien jaar geleden proberen op te lossen met de instelling van Bureaus van Vertrouwensartsen, waarvan er nu tien zijn. De eerste reden was een uitweg te bieden voor de zwijgplicht van het medisch beroepsgeheim. Kindermishandeling is echter méér dan een strikt medisch probleem en de vertrouwensartsen hebben wat de hulpverlening betreft slechts een coördinerende taak zonder al te veel eigen mogelijkheden. Verbreding van de aanpak ligt voor de hand.

DE ADVIESORGANEN denken aan 'meldpunten' binnen de zestig basisgezondheidsdiensten. Dat betekent een verruiming van de beschikbare fondsen, die thans met 2,4 miljoen gulden per jaar voor de vertrouwensartsen niet overweldigend zijn. In het kielzog van het Cleveland-rapport kwam het niet bepaald spilzieke kabinet-Thatcher ook direct met enkele miljoenen ponden extra. De Gezinsraad zoekt verder meer aansluiting bij de Raden voor de Kinderbescherming, het justitiële perspectief dus. Juridische maatregelen moeten zonnig niet worden geschuwd, maar uitgangspunt dient toch een behoedzame benadering te zijn. Deze gaat hand in hand met activering van de eigen verantwoordelijkheid — dus niet: uitbesteding aan specialisten — van allen die het kind in nood tegenkomt, van buur tot buurtwerker, van huisarts tot schoolarts — en dan niet los van elkaar maar met elkaar.

PREVENTIE ALLEEN doet onvoldoende recht aan de slachtoffertjes, waarschuwt de Raad voor het Jeugdbeleid met reden. Maar directe interventie vereist om te beginnen kennis van zaken. Daaraan ontbreekt het nog te zeer, getuige de vaststelling dat de beroepsopleiding van allen die in hun werk met kinderen te maken krijgen 'een lacune' vertoont. Daar ligt de eerste en de grootste prioriteit.



lezers schrijven

Plaatsing van ingezonden brieven hoeft niet te betekenen dat deze krant de daarin weergegeven opinie deelt. De redactie heeft het recht bijdragen te bekorten of niet te plaatsen. Brieven, die anoniem worden ingezonden, komen niet in aanmerking voor deze rubriek.

Tub. 26

Verkrachters castreren

De laatste weken hebben de kranten vol gestaan van verhalen over verkrachtingen. Het is bar en boos wat er op dit gebied regelmatig gebeurt! Bovendien worden er tegen dit soort zaken nagenoeg geen echte maatregelen door de overheid genomen.

De rechters leggen steeds verschillende soorten straffen op. Een bepaalde lijn is in deze vonnissen niet, of nagenoeg niet, te vinden. En de verdedigers blijven maar zoeken om hun „klanten" maar zo licht mogelijk gestraft te krijgen. De indruk ontstaat dat men de werkelijke oorzaak van deze verkrachtingen (waartoe ik ook incest reken) onderschat en mogelijk zelfs verdoezelt!

Zou het nu echt zo vreemd zijn om, naast een verhoging van de straf (eventueel met t.b.r.) de dader te laten castreren? Al was het alleen maar om hem en de gemeenschap voor een eventuele herhaling te behoeden. Zou daarmee de kans op een herhaling niet zijn uitgesloten? Zou dan met een dergelijke wetswijziging ook niet tegelijkertijd aan eventuele toekomstige daders de lust ontnomen worden tot hun „daad" te komen?

Daarnaast, en nu kom ik tot een heel ander punt, zou de staat zich minder als kruidenier moeten gedragen. Ik bedoel hiermee het mogelijk maken van die „06-nummers", de z.g. sex-lijnen! Het is toch eigenlijk al te gek als je in de weekends de kranten opslaat om dan te zien hoeveel advertenties er in staan over sex-clubs en sex-telefoons. En de PTT, dus de staat, hiervan maar profiteren.

Maar ook de kranten, maken hier misbruik van de „zwakke" medemens. En ten slotte dan de rechters! Zij zijn het immers die deze mensen maar veroordelen tot willekeurige straffen. Straffen, die, zo lijkt het althans voor de buitenwacht, afhankelijk zijn van de pet die de rechter en officier van justitie op hebben of de goedstoestand waarin zij verkeren.

Wordt het zo langzamerhand niet eens tijd, leden van de Tweede en Eerste Kamer, dat u zich in deze materie gaat verdiepen? Is het echt nu niet de hoogste tijd de regering ervan te overtuigen dat hier dringend wat aan dient te worden gedaan?

HENGELO

M. Staudt jr.

Tub. 31 Verkrachting en castratie

Naar aanleiding van het ingezonden stuk Verkrachters castreren van de heer Staudt jr. uit Hengelo in de krant van 26 augustus jl. wil ik graag als volgt reageren: Sinds het bestaan van de mensheid zijn er verkrachters. Zowel mannen als vrouwen. Door hun fysieke kracht misschien meer mannen.

In de Europese oudheid, ten tijde van de stammenoorlogen, pleegden overwonnenen, meestal de vrouwen, hun kinderen (vaak heel jong) tegen een boomstam te pletten te slaan teneinde ze niet in handen te laten vallen van de overwinnaars.

In diezelfde oudheid tot later (en tot nu) werden de overwonnenen gedwongen tot volledige onderwerping. Dus ook lichamelijke.

De sterkste drift van zo maar een mens is zijn/haar levensdrift. De wil om te leven. Even daarna komt de voortplantingsdrift. Dit alles is ingebouwd in de menselijke mechaniek. Op deze mechaniek zijn bijvoorbeeld de 06-sex-lijnen gebaseerd, alsmede de bijbehorende sexhuizen, plus-exploitanten. Het zou 'schoon' zijn indien deze „commercie in sex" aan potentiële verkrachters een aanzienlijke korting op de prijs zou geven, waardoor fatsoenlijke vrouwen, meisjes en jongens gevrijwaard zouden worden van verkrachting. Vooral aan tijdelijk vrijgelaten tbr-figures (met 06-verleden).

Tot in de vorige eeuw werden betrapte verkrachters eenvoudig aan de hoogste boom opgehangen. Een chirurgische ingreep zoals Staudt jr. voorstelt was dus niet meer nodig.

En wat betreft de kranten die deze 06-advertenties opnemen: abonneer u op o.a. Natuurmonumenten of de Kampeerkampioen van de ANWB.

OLDENZAAL

E. de Winter.

Omroepen tegen code voor moraal

Door een onzer redacteuren

HILVERSUM, 10 aug. — De omroepen zullen niet meewerken aan een vrijwillige code voor moraal en fatsoen. Dat schrijft NOS-vice-voorzitter A. van den Heuvel in een brief aan minister Brinkman (WVC). De NOS reageert hiermee op een verzoek van de minister een dergelijke code op te stellen.

Aanleiding tot dit verzoek was een klacht van de Bond tegen het Vloeken over de teksten op een grammofoonplaat van Robert Long. De plaat, die te horen was op de radio, was „onnodig grievend en beledigend voor het christelijk volksdeel", aldus de bond medio februari in een verklaring.

De bond benaderde Kamerleden. Dit leidde tot vragen aan minister Brinkman van de confessionele leden Beinema (CDA), Van der Vlies (SGP), Schutte (GPV) en Leerling (RPF). Brinkman verzocht het NOS-bestuur vervolgens te komen tot een „onderling vrijwillig af te spreken code van alle omroeporganisaties ten aanzien van een aantal minimaal in acht te nemen grenzen van moraal en fatsoen".

Namens het NOS-bestuur heeft Van den Heuvel de minister geantwoord dat de omroepen aan een dergelijke code niet wensen mee te werken. „Het maken van programma's is een grensverleggende bezigheid en alles wat naar vrijwillige censuur rikt, herinnert ons aan landen waar wij niet graag zouden werken", aldus Van den Heuvel.

„Minimale grenzen worden door de wet bepaald en bovendien hebben wij een bang vermoeden dat een dergelijke minimalistische benadering van morele vraagstukken de kwaliteit van de samenleving eerder zou verzwakken dan versterken."

Van den Heuvel voegt daar overigens aan toe dat de minister de vragenstellers gerust kan stellen omdat „ook zonder code wij ons niet buiten de grenzen van moraal en fatsoen zullen bewegen die door het college (NOS-bestuur) worden vertegenwoordigd".

Lucas Goeree richt zich op dolende christenen, Jenny op 'ergste zondaars'

Na gijzeling scheurtje in evangelisatiefront

Door onze redacteur
BRAM POLS

NRC

ZWOLLE, 5 aug. — „Ik dacht eerlijk gezegd dat de feeks was getemd. Maar dat blijkt dus niet het geval te zijn.” De 33-jarige Amsterdamse AIDS-patiënt Fred van Zijl — ex-hoofdverpleger — heeft inmiddels begrepen dat de excuses die de evangeliste Jenny Goeree uit Zwolle hem heeft aangeboden achteraf dat predikaat niet verdienden.

„Maar ik hou er nu mee op”, zegt Van Zijl, „de beurt is nu aan een ander. Ik vind het na 70.000 gulden advocatenkosten wel mooi geweest. Ik ben best bereid mijn energie ergens in te steken, maar niet meer in iemand die radgek is.”

Van Zijl was gisteren nog niet teruggekeerd uit het Huis van Bewaring in Zwolle of het werd hem via de media duidelijk, dat hij enige uren eerder bij de neus was genomen. „Het begon eigenlijk woensdagavond, toen mevrouw Goeree optrad in het programma Veronica's Nieuwslijn. Ik voelde dat zij erg tegen die excuses op zat te hikken. Om half een 's nachts belde zij me. Dat telefoontje heeft een half uur geduurd. Nee, ik kan niet zeggen dat het een goed gesprek is geworden. We hebben in vijf minuten zaken gedaan, daarna kwam die hele hallelujah-riedel weer.”

Het leidde ertoe dat Jenny Goeree gisterochtend in het Zwolse Huis van Bewaring een brief aan Van Zijl zou overhandigen, waarin werd tegemoet gekomen aan de eis die hij bij de rechter had gesteld: een verontschuldiging, een *mea culpa* voor het feit dat Van Zijl als AIDS-patiënt in het gospel-blad Evan van de Goerees is uitgemaakt voor een moordenaar die de doodstraf verdient.

Rectificatie

Van Zijl vocht de publicatie aan en kreeg gelijk van de rechter, die van het echtpaar rectificatie in drie landelijke kranten ver-



Jenny en Lucas Goeree tijdens een van de vele tegen hen aangespannen processen. (Foto Rob C. Croes)

langde. Een verzoek om zulks gratis te doen, werd door de uitgever niet gehonoreerd. Het van een uitkering levende echtpaar zag echter geen kans om de advertentie-kosten van 15.397,56 gulden op te hoesten en moest dus bij wijze van alternatief worden gegijzeld. De evangelisten doken eerst onder in Duitsland, maar door een opzetje van een journalist die met Lucas Goeree een afspraak belegde in een wegrestaurant, werd deze toch in de kraag gevat.

Lucas Goeree praat nu niet meer met de pers, maar aangenomen mag worden dat zijn detentie hem geenszins heeft gedeerd. „Laat ze maar vechten, laat ze me maar in de evangenis stoppen. Ik dank de regering en justitie dat ze eraan meewerken. Wij houden stand en daaruit blijkt dat wij de waarheid verkondigen”, sprak Lucas een half jaar geleden nog. De hongerstaking, die hij meteen na

de aanvang van zijn opsluiting begon, lijkt met deze uitspraak op gespannen voet te staan. Maar volgens zijn echtgenote was er slechts sprake van een 'vaste'.

Jenny, die eerst eiste met haar man één cel te mogen delen, is nooit gegijzeld. Van Zijl zag daarvan af om te voorkomen dat het zevenjarig dochtertje Evanne er schade van zou ondervinden.

Logies

Lucas snoof gistermiddag klokslag half twee na zeven weken cel weer buitenlucht in. Van Zijl kon bij de kassa nog twaalf gulden incasseren, het restant van het voorschot dat hij als 'gijzelnemer' verplicht was te betalen aan logies.

Even tevoren had Jenny hem de tekst overhandigd, die een eind aan alle narigheid moest maken. Van Zijl: „Het begon met: de bijbel stelt homoseksuelen op één lijn met moordenaars, beiden heb-

ben een gruwel gedaan. Vervolgens een citaat uit Leviticus: 'Een man die gemeenschap heeft met iemand van het mannelijk geslacht, zoals men gemeenschap heeft met een vrouw, -beiden hebben een gruwel gedaan, zij zullen zeker ter dood worden gebracht, hun bloedschuld is op hen.' En verder stelt mevrouw Goeree dan dat met die tekst nooit de heer Van Zijl persoonlijk bedoeld kan zijn. Daar heb ik genoeg mee genomen. Ik kan moeilijk gaan ontkennen dat die tekst in de bijbel staat.”

„Nou, een excuus wil ik het bepaald niet noemen”, zegt Jenny Goeree na terugkeer in huiselijke kring. „Wij hebben gezegd dat wat in de bijbel staat door ons niet kan worden herroepen, dat we ons niet uitlaten over de heer Van Zijl en dat hij zelf mag beoordelen of hij wel of niet een moordenaar is.”

Haarscheur

Lucas wenst na het gebeurde niet meer aan de telefoon te komen. Maar er lijkt toch een haarscheur te zijn ontstaan in het gesloten front dat de echtgenoten pleegden te vormen. „Lucas gaat een ander blad uitgeven. Vanuit de evangenis heeft hij opnieuw de Stichting Jezus Beweging opgericht en hij gaat nu aan 'Het Leven begint bij Jezus' werken. Die omstrede nummers van Evan, waardoor hij in het gevang is gekomen: die had ik geschreven. Hij had het gewoon te druk met andere dingen. Twee bladen is ook beter. Als je samen voor één publicatie wordt gepakt, dan zijn beide leiders in een keer weg. Hij staat nu een andere aanpak voor. Lucas wil gaan werken onder christenen die de kerk de rug hebben toegekeerd. Mijn man is een profeet, maar ook iemand die een kudde leidt. Ik ben heel anders. Ik richt me op mensen die in de diepste zonde leven.”

Met de vrijlating van Lucas Goeree is er voor het echtpaar nog geen eind gekomen aan een

juridisch sterk bewogen evangelisatie-seizoen dat een jaar geleden begon met een vervolging wegens een artikel waarin premier Lubbers werd gehokeld. Hij werd ervan beticht „op een afgrijselijke manier ongeboren kinderen dood te martelen. Er kleefte bloed aan de handen van de Nederlandse Führer, minister-president Lubbers.” Lucas werd in Puttershoek met driehonderd bladen ingerekend. De Goerees sloegen terug toen cabaretier Robert Long hen voor 'engerds' had uitgemaakt. Dat was „onnodig grievend” meenden Lucas en Jenny. Het echtpaar was eerder door mr. Geertsema al eens AIDS toegewenst.

Brief

Maar ook met Fred van Zijl zijn de evangelisten nog niet klaar. Allereerst dient er nog een hoger beroep tegen de uitspraak die tot de gijzeling leidde. Maar deze week dook er nog een akkefietje op: Op de begrafenis van de aan AIDS overleden Cors de Graaf in Nijmegen werd een brief aan de nabestaanden bezorgd namens Jenny Goeree, die daarin over het graf van de man nog enkele verschrikkelikheden opprispte. „Die brief is niet van mij”, zegt mevrouw Goeree. „Iedereen die mij kent, weet dat ik altijd brieven tik, deze was met de hand geschreven. Daar zit die Van Zijl weer achter. Ik wil dat de politie er werk van maakt.”

Hoe ze aan het geld voor al die kostbare juridische procedures komt? „Wij hebben een uitkering en die advocaat — we hebben er trouwens verschillende — mr. Van Heijningen, een fantastisch en gelovig man, krijgen wij toegewezen.” Van Zijl noemt de strijd in dit verband ongelijk. „Die mensen hebben een uitkering er daar is op zich niets tegen. Maar toch begrijp ik het niet. Zij beschouwen de staat als de satan. Ik kan maar niet begrijpen dat evangelisten van Judas zilverlinter aannemen.”

Evangelist Goeree vrij na opstellen van verklaring

NRC

ZWOLLE, 5 aug. — De Zwolse evangelist Lucas Goeree is gisteren uit zijn gijzeling in het Huis van Bewaring in Zwolle ontslagen.

Goeree heeft samen met zijn vrouw Jenny een verklaring opgesteld waarin ze schrijven „nooit te kunnen herroepen” wat de bijbel over homoseksualiteit zegt. „Of de heer Van Zijl”, de Amsterdamse AIDS-patiënt die door de Goerees een moordenaar was genoemd, „een moordenaar is, daar laten we ons niet over uit. Dat mag hij zelf beoordelen”, aldus het evangelistenechtpaar. Voor Van Zijl was deze verklaring voldoende om afstand te doen van verdere gijzeling van Goeree.

Goeree was sinds 14 juni dit jaar in gijzeling omdat hij weigerde beledigende opmerkingen over Van Zijl te herzien. Daartoe had de rechtbank in Zwolle de Goerees in mei opdracht gegeven. Mochten de Goerees in gebreke blijven, dan had Van Zijl het recht het echtpaar te gijzelen. Het echtpaar dook daarop onder. Het verloor echter een kort geding waarmee het probeerde onder de gijzeling uit te komen. De rechter betwijfelde of de Goerees niet in staat waren de onkosten van de rectificaties in drie landelijke dagbladen (zo'n 15.000 gulden) te betalen. (ANP)

COC vindt voorstel Wet Gelijke Behandeling slecht

VK 26

Van onze verslaggever
AMSTERDAM — Het voorstel van het kabinet voor de Wet Gelijke Behandeling schiet ernstig te kort in de bescherming van homoseksuelen tegen discriminatie. De Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit (COC) is ernstig teleurgesteld over het kabinetsvoorstel, maar ook over dat van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer.

„Tien jaar strijd voor een goede discriminatiewetgeving heeft het uitzicht daarop niet verbeterd”, aldus het COC in een commentaar op beide voorstellen. Het COC vindt dat het kabinet daarin niet geslaagd is: „Het regeringsvoorstel biedt niet de rechtszekerheid die van wetgeving verwacht mag worden. Het laat ruimte voor discriminatie, die door deze wet juist uitgesloten had moeten worden. Zelfs discriminatie van homoseksuele scholieren wordt toegelaten. Een wetsvoorstel in deze vorm is zijn naam niet waardig en is als wet gelijke behandeling niet aanvaardbaar.”

Het COC is met de regering van mening dat de onderwijsvrijheid „rechtvaardigt dat men bij het geven van bijzonder onderwijs conform de grondslag opvattingen, normen en waarden overdraagt”. Uitzonderingen op het verbod van discriminatie wegens godsdienst of levensovertuiging zijn daarom mogelijk. Maar dat onderscheid mag, aldus het COC, „niet op grond van elke opvatting worden gerechtvaardigd”.

De vereniging vindt dat ook het PvdA-voorstel voor een wet tegen discriminatie in gebreke blijft. Er worden

naar haar mening „onnodig weinig” discriminatiegronden in genoemd, terwijl alleen over homoseksualiteit wordt gesproken in plaats van „seksuele voorkeur”.

Het COC is evenmin te spreken over de wijze waarop de regering schendingen en overtredingen van de antidiscriminatiewet denkt te kunnen tegengaan. De vereniging wijst erop dat de regering in het regeerakkoord van 1986 heeft aangekondigd na te gaan welke mogelijkheden er zijn ter verbetering van de handhaving van de anti-discriminatiewetgeving.

Ouderen

De ouderen-organisatie Cosbo vindt dat in de Wet Gelijke Behandeling behalve discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras en geslacht, ook discriminatie op grond van leeftijd uitdrukkelijk moet worden verboden. De Cosbo, de organisatie waarin de ouderenbonden Anbo, PCOB en Unie KBO zijn verenigd, schrijft dit aan de bijzondere commissie anti-discriminatiewetgeving van de Tweede Kamer, die de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voorbereidt.

Volgens de Cosbo (met bijna een half miljoen leden) wordt in de praktijk gediscrimineerd op grond van leeftijd alleen. Ouderen worden soms uitgesloten van bepaalde medische diensten en van verzekeringen. Ook het uitsluiten van personen boven de 45 jaar bij sollicitaties is discriminatie op grond van leeftijd, vindt de Cosbo.

By Duff Wilson
P-I Reporter
8/19/88

In many ways, experts say, teen-agers make the ideal victims for adult sex abusers.

Especially teen-age boys 15-18 years old.

They are sexually curious, often alienated from parents and flattered by a sympathetic older person, and much more likely than younger children or teen-age girls to consider themselves consenting, rather than coerced.

"You have the ideal circumstances not only to get them involved, but also to convince them they're participants instead of victims," said Lucy Berliner of Harborview's Sexual Assault Center.

"These older kids consider themselves to have chosen the situation. It's kind of a lethal combination of adolescent developmental issues and an adult predator."

Among people who have been molested, male teen-agers report it the least. Experts say children and female teen-agers view sexual abuse by an older adult as more clear cut. A teen-age boy has to grapple with the stigma of homosexuality as well as difficult questions about consent.

"Even though there's a great deal of shame as well for women, there's less support for men," says Walter McGerry, of Sound Therapy Associates, which runs the only known local therapy group for adult men who were sexually abused as youths.

"They often have difficulty knowing when they are being violated and when they are not," McGerry added. "The actual physical sexual violation is the end point of a grooming which leaves the boy unaware he is being violated."

Questions about sex between boys and older men have been with us at least since 400 B.C., when a character in Plato's "The Symposium" argued there was "no taint of disgrace or servility" to a boy surrendering himself to an older lover who imparts wisdom in return.

Recently, new laws that take some of the blame off the boy. A supervisory or authority figure in this state who has sexual contact with a person under 18 is guilty of a crime, no matter what the claims of consent.

Still there are vexing questions. The more mature the teen-ager, the more he is able to consent and participate by free will. On the other hand, experts agree, the more the older man uses a position of power to groom potential sex partners, the more clear cut it is that he is an abuser, a molester, a victimizer.

"The fact that a young person might be interested in someone who is older is much more understandable and much less pathological," Berliner said.

"In a lot of cases," said Elizabeth Rae Larson, who counsels both sex victims and abusers, "they're manipulated and tricked and basically trade favors for sex. . . . Anytime you have a very real difference in the balance of power between two people in a sexual relationship, that's fraudulent because both

Teen-agers make ideal victims for adult sex abusers

Walter McGerry: "Even though there's a great deal of shame as well for women, there's less support for men."

people don't want the same thing sexually."

Research is hampered because so few men ever report having been sexually abused as teen-agers, even though it does occur to at least 1 in 20.

Assuming the victim is heterosexual — and most are — experts say that shame and fear lead to denial and repression.

"Our research shows a surprising number say it was okay at the time, but in hindsight, they don't like it," said Catherine Crowley, a psychologist with Northwest Psychological Services.

Crowley worked on a recent University of Washington doctoral study on 100 males, half of whom, when they were under 18 years old, had engaged in inappropriate sexual contact, defined as exposure, fondling or intercourse with an adult at least five years older. About two-thirds of the male victims had been abused by older men when they were youths. "Many of these people say it doesn't affect them," Crowley said, "yet on the average their self-esteem is lower . . . and their behavioral problems are higher."

Most studies show that 5 percent to 8 percent of males have had sexual contact with an older man, compared with about 25 percent of females, Crowley said.

The symptoms of victims — also termed "survivors" of sexual abuse — can include the following, according to Crowley and other experts:

- Lowerself-esteem.
- Depression, anxiety, sleep problems.
- Some sexual dysfunction or dissatisfaction.
- Obsessive sexual behavior such as voyeurism, negative fantasies or compulsive affairs.

sive affairs.

- Questions about sexual identity.
- Drug or alcohol problems.

"Sometimes it's not until 20 years later that they begin to piece together the negative effects of what happened to them," said Larson, who works for the Seattle Institute for Sex Therapy, Education and Research.

"You do see May-December relationships where there is commitment, loyalty, where there aren't false promises," Larson added. "On the other hand, you have people who do this over and over and over, each time having one thing in common, and that is the other guy has a tenth of his power."

Many experts agree it is normal for adults to be sexually attracted to adolescents. That's shown in studies of apes, too.

Dr. Frederick B. Davis, a child psychiatrist in Seattle who has treated dozens of sex offenders, said he takes a relatively liberal view of these questions.

He believes sexual impulses between older people and adolescents, as well as homosexual feelings between adolescents, are a normal, if taboo, part of our own society.

"With adolescents, you're getting closer to consenting adults," Davis said.

It can be a very good experience for a teen-age homosexual to find a mentor, friend and adviser in an older homosexual, Davis said.

Yet Davis also said certain sexual behavior is inherently abusive and victimizing. The boundary is crossed, he said, if the older person is using a position of authority, such as a preacher, teacher, therapist or judge, to get the younger person into sex. It is also crossed if the older person has a large

number of adolescent sex partners.

"It is not normal for an adult male to have as his primary sexual object adolescent males," Davis said. "That person is sick. He may not start out as a victimizer, but he is more likely to victimize as the years go by."

"In a relationship where there's a large degree of disparity in age and life experience and expectation, there's almost always a large degree of manipulation," Berliner said.

"You have to consider that the adult in question is deliberately choosing someone who is not equal to him. There's a quality of exploitation, of preying on those kids because they're easy targets."

Child psychiatrist Dr. Jack M. Reiter's definition of sex abuse is simple: "If anyone's hurt, it's wrong."

Even adults who molest young children don't usually mean any harm, Reiter said. They want to love, to care, to show what affection is. But it works out hurting the kid.

"The intent and the impact on the victim are two different things," Reiter said.

The typical adolescent victim in such a relationship is "somebody who's needy and looking for a hero, who hasn't found a hero at home, who's seduced by power," Reiter said. The victim and victimizer seem to put off "vibes" that attract each to the other, he said.

If it goes sour, the victim often writes it off to a bad sex experience but doesn't realize the personal damage until years later, Reiter said.

The main harm, he said, is a breach of trust and difficulty reaching intimacy in the future.

Reiter said it can help a victim to talk about those feelings to expose the personal damage and address the symptoms. He said it can also help to confront the abuser, even years later, to attack the sense of helplessness.

Historically, those people who suffered sexual abuse in silence only to come forward in later years have been overwhelmingly female. A lot of the males who were victims have become known to the system because they become offenders.

More than half of sex offenders were themselves molested as children, Crowley said.

As recently as 10 years ago, Crowley added, both female and male victims were discouraged from reporting sex abuse or not believed when they did. Freudian theory held that many women were fantasizing when they said they were sexually abused.

"It's just relatively recently," Crowley said, "that we've begun to believe the victims."

Berliner said a male victim of sexual abuse might be unable to deal with his current problems — whether they concern sex, relationships or life in general — unless he traces the roots through therapy with a sexual abuse specialist.

"It's a major undertaking," she said, "but it really helps, and there's no other way."

Friday, August 19, 1988
The Seattle Times

The legacy of child molestation

by Paul DePaul
Providence Journal

Psychologists and psychiatrists are just beginning to investigate why one boy who is raped becomes a child molester and why another is able to build a normal life, with a wife, family and successful career.

"Some kids are very solid and can cope with a lot of stress," said Dr. Barry Nurcombe, a child psychiatrist at Bradley Hospital in East Providence, R.I.

"Others are very fragile and vulnerable. And on top of that, the incident can vary from being relatively minor to being life-threatening and terrifying.

"If you see a number of sex abusers or child molesters, there do seem to be an inordinate number who have been abused themselves.

"Are there boys who could cope with this and go on and become perfectly normal human beings? Almost certainly, there are," Nurcombe said. "What the difference is, is unknown."

Nurcombe, director of forensic services at Bradley Hospital, said doctors are just discovering that the sexual abuse of children — and of boys in particular — is far more common than they believed even five years ago.

And while they have theories about the role of sexual abuse in causing some boys to become child molesters, they have difficulty testing their theories.

Their only sources of information are the rapists and molesters themselves, and they are unreliable. Some lie deliberately, others out of habit and still others, Nurcombe said, without even knowing it.

Nurcombe is at work on a book about forensic child psychiatry, which deals, in part, with sexual abuse. Carol DiCenso and Dr. James McGuire at the Rhode Island Training School are collaborating in the research.

Nurcombe said one of the few things certain about abused children, though still unexplained, is that boys and girls who are raped react differently. They face different kinds of damage to their sexual lives as adults.

A childhood rape can result in a woman's losing her sexual desires entirely, but when the victim is male, the assault is more likely to result in desires that are still strong, but abnormal.

A girl who is raped will rarely become a sexual abuser of children later in life, but some boys who are raped, as they mature, will have compulsive fantasies about sexual contact with children.

"One of the interesting and not-understood differences between men and women is the importance of sexual fantasy in adolescence," Nurcombe said. "It looks as though all men have very vivid, visual, complex sexual fantasies during adolescence, and it seems to be fairly easy for this sort of fantasy to be derailed and to develop a deviant or abnormal kind of coloring or aspect to it.

"The importance of sexual fantasy may be the significant difference between why it is that, from a clinical point of view, girls don't seem to develop all the wide variety of sexual difficulties that boys do. Fantasy doesn't seem to have the same vividness and importance in their sexual lives early on, as it does for boys.

"It may be hormonal," he said. "It may be something to do with the female brain vs. the male brain. There may be important biological differences.

"Certainly, testosterone (the dominant male sex hormone) has something to do with this. One of the treatments for male sexual disturbances is to give a chemical which reduces the secretion of

Sexual abuse scars boys in different ways

ABUSE

continued from D 1

testosterone. If you reduce testosterone, the fantasies go," Nurcombe said.

Doctors believe that 80 to 90 percent of all sex offenders were sexually abused as children, and that the abuse is a central — but not sole — cause of their fantasies about sexual acts with children.

Sex offenders seem to be victims of "many of the other disor-

ganizing and disintegrative aspects of a terrible family life," Nurcombe said. "The sex abuse is just one aspect of a much more complicated deprivation, or rejection and abandonment."

Men who serve time for sex offenses against children almost always commit similar offenses when they are let out, Nurcombe said.

"This is one of the most compulsive and repetitive offenses, and is, in some ways, like an addiction. Jail is worthless in treating this. It may be morally necessary and so forth, but it will have no deterrent effect whatsoever."

Nurcombe believes the boys most likely to lead normal lives after sexual abuse are those from stable families. Recovery is possible "if the family doesn't get spooked by it, and if the family can allow the child to talk it through and not make it a terrible secret."

"There's good evidence that kids can cope with isolated, frightening incidents very well if the family copes well. It's much more difficult if the abuser is somebody in the family, but if it's a stranger, and a single incident, usually the child can cope well if the family can cope, and if the child is given time to heal."

Vrachtwagens op het vr 6 homomonument

Zal Amsterdam ooit leren behoorlijk met monumenten om te gaan? Het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam werd al een jaar na de ingebruikname in 1955 onteerd. Een „schande" was het dat er op de trappen van het monument gezeten werd in de zon. En het werd nog erger toen aan het eind van de jaren zestig, begin zeventig hippies stikkies rookten en er hun slaapzak uitrolden.

Nog geen jaar oud is het homomonument aan de Westermarkt in Amsterdam. De drie roze driehoeken, die onderling verbonden worden door een lijn en samen weer een driehoek vormen, lopen gevaar onder te sneeuwen. De fractie van het Links-Akkoord in de Amsterdamse gemeenteraad (PPR, CPN, PSP, EVP) heeft bij B en W geprotesteerd tegen de aantasting van het monument.

Het Links Akkoord meent dat gemeentelijke diensten en bedrijven in Amsterdam verantwoordelijk zijn voor het „bederf van het gedenkteken". Bob van Schijndel

maakt zich in een brief zeer boos over de aanwezigheid van het terras van een poffertjeskraam. Dat onttrekt het monument gedeeltelijk aan het zicht en tast het architectonisch geheel aan.

Bovendien ergert Van Schijndel zich aan vrachtwagens die met bouwmaterialen voor de restauratie van de Westerkerk rijden over de marmere driehoeken, die deels in het wegdek zijn verwerkt.

Er wordt volgens hem ook op het monument geparkeerd.

De dienst parkeerpolitie moet volgens Van Schijndel meer toezicht houden op het parkeervrij houden van het monument. En de vergunning voor het terras mag niet meer voor de huidige plaats worden afgegeven, meent Van Schijndel.

De poffertjeskraam heeft een contract met de gemeente tot 2 oktober. Misschien wil iedereen tot die datum op het terras wat inschikken? En over het monument lopen mag. Want in een boog eromheen wandelen, wijst weer op discriminatie.

door BERNADETTE DE WIT

Kommaneukerij bij de NVSH

Brengt Rudi Kraamwinkel het heilige huisje van de seksuele hervormers in gevaar? Een conflict.

HP 13

RUDI KRAAMWINKEL, IN DE jaren zestig de evenveel besproken als kleurrijke voorman van De Nieuwe Sex, was met zijn ex-vrouw Elsje van Beek en zijn huidige partner Ike - die voorheen weer Elsjes geliefde was - in juni hoofdpersoon van het laatste deel van een drietal VPRO-documentaires over de seksuele revolutie. Zijn verleden werd geportretteerd - als voortrekker van de liberalisering van de zedelijkheidswet en als promiscue, op seksuele experimenten beluste echtgenoot - en zijn heden geschetst - zijn voorzitterschap van een stichting voor SM-beoefenaren, zijn galerie voor erotische kunst en last but not least zijn penningmeesterschap van de Amsterdamse NVSH.

Dit *Erotisch Panorama* - Kraamwinkel maakte ooit furor met controversiële naaktshows onder dezelfde titel - zou tot een bestuurscrisis in de Amsterdamse NVSH leiden. Tijdens de eerste bestuursvergadering waarop de kersverse voorzitter van de afdeling, Wout Heukelom, de hamer hanteerde dreigde de eveneens net gekozen secretaris Monique Eijtes met aftreden als het bestuur zich niet krachtig van het twee dagen eerder uitgezonden programma zou distantiëren. Vooral Kraamwinkels uitspraken over AIDS en zijn hekel aan condooms, die hem naar monogamie had doen overstappen, hadden aanstoot gegeven.

NVSH-afdelingsvoorzitter Heukelom: „Daarmee wekt hij de suggestie dat de NVSH zou vinden dat monogamie het wapen bij uitstek is tegen AIDS. Bovendien is condoomgebruik helemaal niet moeilijk en hinderlijk, zoals wij in onze voorlichting steeds benadrukken. In die VPRO-uitzending heeft Rudi louter zijn persoonlijke opvattingen weergegeven. Ik vind dat dat niet kan. Hij zegt nu wel: 'De NVSH, dat ben je zelf,' maar als bestuur moeten we eensgezind naar buiten treden. Als NVSH-

bestuur voelen wij ons medeverantwoordelijk voor de reacties van de kijkers. Als negentig procent van de mensen die ik aan de telefoon heb gehad zich heeft gestoten aan Rudi's gedrag ten opzichte van zijn ex-vrouw en als diezelfde mensen zeggen: 'Gaat een NVSH-lid zo om met zijn privéleven?' dan moeten wij daar rekening mee houden. Begrijp me goed, ik veroordeel Rudi niet persoonlijk, maar ik ben bang voor een verkeerde beeldvorming rond de NVSH."

INDERDAAD WAREN DE DAG NA DE UITZENDING de bestellingen voor erotische prenten en schilderijen niet van de lucht aan de Amsterdamse Biauwboulevard: men verwachte het NVSH-pand met Kraamwinkels erotische galerie. Veel ernstiger nog -

vooral voor de kersverse voorzitter - was dat menig opbeller 'de voorzitter van de NVSH' aan de lijn vroeg, daarmee abusievelijk op de televisieberoemdheid doelend.

Vanuit de vereniging kritiseerden velen het taalgebruik van Kraamwinkels partner Ike inzake een transseksuele medemens, die zij immers had aangeduid als 'een beeldschone, omgebouwde vrouw'. En ver-

der had men moeite met de *full-colour spreads* vol zwaargeschapen *Busen* die Kraamwinkel, begeleid door een toelichting over wat hij daar zoal bij fantaseerde, aan den volke had getoond. „Voorals mens uit kringen rondom de NVSH vonden het triest en gênant dat Rudi's vriendin duidelijk onder invloed was," vervolgt Heukelom, onder verwijzing naar de scène in het *Erotisch Panorama* waarin Kraamwinkels geliefde, gezeten aan de bar in de NVSH-ontmoetingsruimte, vertelt hoe ze een rij mannelijke bezoekers van een exhibitionistenavond handmatig tot seksuele verlossing had gebracht.

Aan ijer ontbreekt het de nieuwe Amsterdamse voorzitter in elk geval niet: nog vóór de vergadering waarop hij officieel de voorzittershamer zou overnemen had Heukelom alvast een persbericht in elkaar gezet, waarvan de eerste helft in de VPRO Gids werd afgedrukt. Daarin stelt het bestuur minus Kraamwinkel: „Duidelijk werd dat de kijker de inhoud van het programma gemakkelijk tragisch en gênant zou kunnen noemen. Tragisch omdat de revolutionair zelf ook strandde in zijn persoonlijk leven, en gênant omdat de kijker moest meemaken hoe dit ging." De vraag hoe kies het is zich in dergelijke bewoordingen over een collega-bestuurslid uit te laten is voor Heukelom kennelijk niet aan de orde. Belangrijker dan dat soort persoonlijke overwegingen acht hij het wijdse probleem van de 'beeldvorming' van de gehavende en ernstig uitgedunde NVSH.

Emile Fallaux en Hanneke Savenije, die het gewraakte *Erotisch Panorama* vervaardigden, mogen van geluk spreken dat zij de benodigde afspraken inzake hun programma nog met het oude afdelingsbestuur konden maken. Want als het aan de huidige voorzitter had gelegen, bestond elk televisieprogramma waarin NVSH-leden optreden uit beelden van vergaderafels, waarachter speciaal gedelegeerde bestuursleden communicaties verstrekken over het verantwoord genot van het kapotje, als betrof het opnamen ten behoeve van de Albanese staatsomroep.

BEHALVE KRAAMWINKELS 'EIGENMAGTIG optreden' in de VPRO-documentaire voerde het bestuur nog diverse andere redenen aan om diens functioneren ter discussie te stellen. Twee weken later culmineerden die in het besluit hem van alle bestuurstaken te ontheffen. Zo had penningmeester Kraamwinkel - het oude bestuur fungeerde toen overigens nog - laten passeren dat het NVSH-logo voor een forum over pedofilie werd gebruikt. „Het was wat mij betreft een uitstekend forum, daar niet van," zegt Heukelom, „maar het was niet volgens de afspraak met de oude voorzitter over een minimale samenwerking." Voorwaar een vergrijp tegen de orde; gelukkig zag Kraamwinkel zelf zijn dwaling in.

Een andere aantijging blijkt terug te voeren op een misverstand. Een dag na de uitzending belde een oud-kaderlid, dat zichzelf herkend meende te hebben op een in de documentaire gemoniteerde groepsfoto. Ze voer uit tegen Kraamwinkel, die haar aan haar verstand poogde te brengen dat hij helemaal degene niet was die de foto aan de VPRO had uitgeleend. Dat had Ab Vissers, in de jaren zeventig coördinator van de groepssexavonden, gedaan. Kraamwinkel: „Ze was zo aan het tetteren, dat ik het misverstand niet recht kon zetten. Ik ken die dame wel. Indertijd heeft ze zelf toestemming gegeven voor het maken van die fotoserie, voor een boek over groepssex. Kennelijk wil ze daar niet meer aan herinnerd worden."

Het is voor het afdelingsbestuur onaanvaardbaar dat Kraamwinkel de klacht 'niet serieus' zou hebben genomen. Heukelom: „Ze voelde zich met een kluitje in het riet gestuurd. Rudi heeft dit toch uiterst belangrijke incident niet eens gemeld op de bestuursvergadering, terwijl die vrouw later dreigde met juridische stappen!"

De beschuldigingen laten de geschorste penningmeester overigens tamelijk Sibersisch: „Ach, dat speelde op zo'n bestuursvergadering waarop Wout minstens dertig punten had geagendeerd, dus aan de rondvraag kwamen we niet eens toe." Maar Heukeloms vergevingsgezindheid toen Kraamwinkel zich een aantal weken 'loyaal' had gedragen - volgens de voorzitter 'vroeg hij alles netjes, bijna onderdanig' - bleek aan Kraamwinkel niet besteed. Toen het bestuur de tijd rijp achtte om zijn schorsing ongedaan te maken, 'onder voorwaarde dat Rudi beloofde collegiaal en loyaal mee te werken aan de uitvoering van bestuursbesluiten', weigerde Kraamwinkel, tot Heukeloms verbazing, op 'deze

uitgestoken hand' in te gaan.

„Wout begrijpt niet dat die tekst verderend is voor Rudi," zegt Jeanne van Velzen-Hoogland, lid van de commissie van toezicht van de Amsterdamse NVSH-afdeling. „Er staat min of meer dat Rudi weer mag meespelen als hij zoet is. Ik vind eerder dat de andere bestuursleden hun excuses moeten aanbieden. Ze hebben Rudi onheus bejegend met dat persbericht. Rudi is net als ik van de oude garde, wij zijn gewend om heel soepel met elkaar om te gaan en ons werk tot op grote hoogte naar eigen inzicht in te richten. Er was heus wel eens bonje, maar na afloop ging je altijd samen een borrel drinken. Daar is Wout veel te rechtlijnig voor. Hij valt over elke komma, met hem erbij duurt het bespreken van de notulen minstens een uur. Ik geloof niet dat hij het zo kwaad bedoelt, maar wat hij met Rudi doet is natuurlijk procedureel uit den boze. Op de komende ledenvergadering zal hij er wel van langs krijgen. Je kunt een penningmeester niet zomaar van zijn taken ontheffen als hij er niet met de kas vandoor is."

Ze heeft het voorlopig opgegeven om de afdelingsvoorzitter van de nuttelosheid van diens kommaneukerij te overtuigen: „Als hij dan zo begaan is met de beeldvorming rond de NVSH, had hij dat programma beter kunnen doodzwijgen. Een trouwens, wat is typisch NVSH? We bestaan al zo lang en hebben altijd heilige huisjes omvergeworpen. Maar Wout is bang om zich aan koud water te branden. Nou, daar bereik je heus de man en de vrouw in de straat niet mee." Maar vooralsnog heeft de voorzitter andere dingen aan zijn hoofd dan de uitbreiding van het geslonken ledental.

IN DE JAREN ZEVENTIG WERD DOOR NVSH en Rutgersstichting nog seksuele voorlichting gegeven op scholen. Daar is geen sprake meer van omdat de bevrijde generatie van '68 meent dat het niet langer nodig is. In het eerste deel van het VPRO-drieluik over de seksuele revolutie sprak Gé Nabrink, oprichter van de NVSH, afkeurend over de huidige, eenzijdige, 'sex-is-leuk'-mentaliteit. Volgens de oude voorman verwaarloost de NVSH haar 'sociale taak' en geeft het geen pas dat de vereniging zich heeft afgekeerd van de seksuele opvoeding van jongeren en zich niet actief bemoeit met maatschappelijke problemen als seksueel misbruik in het gezin, stigmatisering van sero-positieven, de kinderporno-mythe en de opkomst van fundamentalistische christelijke sekten, waar het seksuele leed van toekomstige generaties alweer in gang is gezet.

De Amsterdamse NVSH-voorzitter Wout Heukelom heeft echter andere besognes. „Je bent een partijdig journalist," roept hij uit wanneer hem enige in de kwestie-Kraamwinkel vergaarde citaten worden voorgelegd. „Juist de details waarvan jij zegt dat ze te ver voeren voor de lezer van HP zijn in mijn optiek cruciaal voor wat hier speelt!" Hij dreigt met een 'tegenstuk' te komen waarin hij de ware toedracht 'aan de hand van de notulen' definitief uit de doeken zal doen. We blijven in afwachting van een ongetwijfeld lijvig dossier. ●

MARLON
KLEIJWEG

VN 12 (FRALMENT)

Sinds Sawyer in 1983 met vervroegd pensioen ging, hij was hoofd van een kostschool, houdt hij zich full-time bezig met slavernij. Zijn eerste boek ging over Roger Casement, de Ierse vrijheidsstrijder die zich inzette tegen de slavernij. Zijn tweede boek over slavernij in de twintigste eeuw. In *Children Enslaved*, beperkt Sawyer zich tot kinderslavernij.

Hij kreeg de Airey Neave Award voor zijn werk op het gebied van slavernij, waardoor hij naar Mauretanie kon afreizen. Het land waar slaven nog een normaal onderdeel van de samenleving zijn. Vijf minuten na zijn aankomst werd hem een leuk, klein meisje aangeboden. Zoekend naar woorden, mompelde Sawyer dat het misschien beter zou zijn wanneer het meisje bij haar moeder bleef. Geen probleem, zei de eigenaar. Neem de moeder ook maar.

Sawyer besteedt in *Children Enslaved* veel aandacht aan wat hij noemt, de uitbuiting van kinderen in de westerse wereld. Zwerfkinderen, hoertjes, drugkoeiers. Ze zijn allemaal slachtoffers, meent Sawyer: 'Ik noem deze vorm van mensonwaardig bestaan net zo goed slavernij. Het is een steeds groter wordend probleem, jonge zwerfkinderen die afhankelijk worden van de verkeerde volwassenen. Wat kinderen op seksueel gebied moeten ondergaan, wordt steeds beestachtiger, vooral hier in het Westen.'

Kinderprostitutie groeit in Londen, New York en Parijs, vertelt Sawyer. Van de 13.539 kinderen tussen de dertien en zestien jaar die in 1982 in Frankrijk verdwenen, keerden er 2232 nooit bij hun ouders terug. Sommigen werden wel weer gevonden, meestal speelden ze de hoer. In Parijs wordt het aantal kinderen dat voor poolers werkt op achtduizend geschat, vijfduizend jongetjes en drieduizend meisjes.

In Londen werd een paar jaar geleden een speciaal politieteam, 'Operation Circus', opgezet om de groeiende prostitutie van kleine jongetjes te stuiten. De politie had het sterke vermoeden dat het om georganiseerde misdaad ging. Kinderen werden op professionele wijze de prostitutie ingelokt. Amusementshallen waren de meest geliefde ontmoetingsplaatsen voor de jongens en hun toekomstige poolers. De meestal van huis weggelopen jongetjes kregen geld aangeboden. In ruil daarvoor moesten ze op seksueel gebied tot alles bereid zijn.

In totaal werden tweehonderd mannen opgepakt, ze bleken de jongetjes als hun slaafjes te gebruiken.

Het aantal zwerfkinderen in de wereld neemt hand over hand toe, meent Sawyer, en dat klopt met de gegevens van de Antislavery Society en de speciale rapporteur van de Verenigde Naties. Sawyer: 'Deze ontwortelde kinderen zijn in alle opzichten slachtoffers van de maatschappij. We doen niets voor ze, we laten ze maar gaan. Hun zogenaamde vrijheid is nog schadelijker dan kettingen zouden zijn. We zouden ze aan werk moeten helpen, dat is de manier om ze van de straat te krijgen. *Every busy child is a happy child.*' (Als een kind wat te doen heeft, is het gelukkig.)

Iedere keer komt Sawyer terug op de toenemende seksuele uitbuiting van kinderen. In Amerika bestaan 264 pornografische blaadjes die gespecialiseerd zijn in kinderseks, de politie nam tot nu toe vijftienduizend plaatjes en vierduizend films in beslag waarop kinderen beneden de tien jaar seks bedrijven.

Zwerfkinderen van nu zijn de lijfeigenen van vroeger, zegt Sawyer. 'Het is een van de ergste problemen waar de wereld op dit moment mee te kampen heeft. Het is net als aids, het komt op ons af en we doen er bij lange na niet genoeg aan. Zeer beangstigend.'

In de avond rijdt Roger Sawyer me terug naar de haven. Iets te hard, anders haal ik de boot niet. In het dorpje Ryde passeer we een amusementshal. Sawyer vermindert gas en kijkt naar binnen. 'Kijk, in dat soort gelegenheden worden de meeste jongetjes opgepikt. Nu zal hier niets gebeuren, maar iedere keer dat ik zo'n tent passeer, krijg ik onwillekeurig een raar gevoel in mijn maag.'